"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 153 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Lauantaina, heinäk. 21 p:nä—Sat., July 21 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Kommunistinen maailman kongressi koolla

MOSKOVASSA PARHAILLAAN KOOLLA OLEVALLA KUUDENNELLA KONGRESSILLA ON SUUNNATON MERKITYS, SELITTÄÄ "PRAVDA"

MOSKOVA. — Kommunistisen internationalen toimeenpaneva komitea päätti avata Kominternin kuudennen kongressin tk. 18 pnä. Kongressin alussa pitämässä suuressa puheessa, toveri Stalin viitoitti ne periaatteet, jotka ovat yhteisiä maailman kaikille kommunistisille puolueille, sekä kosketteli viime aikojen poliittisen ja taloudellisen kehityksen ilmiöitä.

"Pravdan" johtava artikkeli tk. 17 pnä on omistettu kuudennelle kongressille, ja julistetaan siinä, että kongressilla on suunnattoman tärkeä merkitys sen vuoksi, että se tulee systematisoimaan kommunistien suuret kokemukset sekä imperialistisissa maissa että siirtomaissa ja Neuvostoliitossa.

"Kommunistisen internationalen ohjelma merkitsee kansainvälisen vallankumouksellisen luokkataistelun teorian täydellistyttämistä," sanoo "Pravda".

Lehti jatkaa, että kongressi kokoontuu porvarillisten maiden kansanjoukkojen vasemmistoon siirtymisen ajanjaksolla. Vasemmistoon kallistumisen rinnalla on siirtomaiden vallankumousten kehitys ja Neuvostoliiton sosialistinen rakennustyö.

Taistelu sosialidemokratiaa vastaan

"Porvarillisissa maissa esiintyvä vasemmistoon kallistuminen on niin ilmeistä, että kommunistinen internationale on voinut tehdä vissin muutoksen yhteisrintamataktiikkansa kehyksissä, lisäämällä taistelua sosialidemokratiaa vastaan avoimesti työskentelemällä yhteisrintaman muodostamiseksi alhaalta käsin.

"Vähentämättä taistelua trotskyismia vastaan voittavat kommunistipuolueet vasemmistolaisiin lauseparsiin verhotut oikeiston hairahdukset.

"Kongressi tulee tarkastamaan tilanteen Neuvostoliitossa, missä sosialistinen rakennustyö on nousemassa. Kansainvälisen proletariaatin luokkavelvollisuus on vannoa puolustavansa Neuvostoliittoa kaikilta imperialistisilta hyökkäyksiltä.

"Mitkään tilapäiset vaikeudet eivät voi estää prosessia muuttaa Neuvostoliittoa agraarimaasta teollisuusmaaksi, ja rakentamasta sosialismia kaupungeissa ja maaseudulla."

Maailman suurin työläisten ammattijärjestö

On Neuvostoliiton ammattiuniot — Yhteinen jäsenmäärä 10,441,000

MOSKOVA, heinäk. 20. — Juuri julkaistujen numeroiden mukaan on Neuvostoliiton ammattiliitoissa tätänykyä yhteensä 10,441,000 jäsentä, muodostaen siten suurimman yhtenäisen järjestyneen työväen yhtymän maailmassa.

Järjestyneiden maataloustyöläisten luku on 1,243,000, ja sanottujen työläisten liitto on suurin Neuvostoliiton ammatillisista liitoista. Ammattiliittojen jäsenistä on n. 2,700,000 naisia eli 25 prosenttia.

Nobilen kunnian häpeällinen romahdus

Mies tulee luultavasti salaa luikkimaan fascistiseen kotimaahansa

KINGS BAY, Huippuvuoret, heinäk. 20. — Miestensä hylkäämisestä syytetty fascistikenraali Nobile tulee luultavasti muutaman päivän sisällä ilmatkustamaan takaisin Italiaan. Ilmalaiva "Italian" haaksirikosta pelastuneet italialaiset lähtevät varuslaiva "Citta di Milanolla", poiketen Narvikiin Norjaan ja sieltä jatkaen suoraan Italiaan. Nobile sensijaan matkustanee salassa jossakin rahtilaivassa. Hän ei poikkea Skandinavian maihin, koska niissä maissa vallitsee yleinen suuttumus hänen häpeällisen menettelynsä johdosta.

Roomasta on kuulemma ilmoitettu Nobilelle ja hänen jälelläoleville miehille, että heidän on pidättäydyttävä antamasta sanomalehtihaastatteluja naparetken epäonnistumista koskevista seikoista.

Neuvostoliiton jäänmurtajat "Krassin", "Bragansa" ja "Malagin" jatkavat ilmalaivan mukana kadonneiden miesten sekä Amundsenin etsiskelyä.

Miksi jalankulkijat ovat vaarassa?

OTTAWA, heinäk. 21. — Kauppa- ja teollisuusministeriö ilmottaa, että Yhdysvalloissa on 23,262,183 mailman 29,687,499 autosta. Mailmassa lasketaan olevan auto kutakin 64 henkeä kohden ja Yhdysvalloissa kutakin 5.1 henkeä kohden.

Canadassa on 949,500 autoa, eli yksi kutakin kymmentä henkeä kohden. Uudessa Seelannissa on samoin yksi auto kutakin kymmentä asukasta kohden ja Australiassa kutakin neljäätoista kohden.

Muissa huomatuimmissa maissa on autoja seuraavasti:

Ranskassa 956,000, yksi kutakin 40 henkeä kohden.

Yhdistyneissä kuningaskunnissa 1,071,000, yksi kutakin 41 asukasta kohden.

Saksassa 456,000, yksi kutakin 137 henkeä kohden.

Vähimmän lienee autoja väkilukuun verrattuna Abessiiniassa, jossa näitä mekaanisia kulkuvälineitä on 109, eli yksi kutakin 91, 743 asukasta kohden.

Kiinan sisällissodan ennustetaan loppuvan

MANTSHURIA ALISTUU KANSALLISTEN KOMENTOON — LUOKKASOTA TULEE KUITENKIN JATKUMAAN

PEKING, heinäk. 20. — Sotatila Mantshurian ja kansallisen Kiinan välillä tulee todennäköisesti muodollisesti päättymään elokuun alkuun mennessä. Täällä käsitetään, että Mukdenista saapuneet rauhanlähettiläät ovat päässeet periaatteessa yksimielisyyteen kansallisten kanssa. Seurauksena odotetaan Mantshurian kuvernöörin Chang Hsueh-Liangin julkaisevan manifestin ennen kuun loppua, jossa manifestissa ilmoitetaan Mantshurian liittoutumisesta kansallisen hallituksen kanssa. Tämän arvellaan päättävän sotatilan.

Siitä huolimatta että kansalliset lahtarikenraalit ja mantshurialaiset vallanpitäjät pääsisivätkin sovintoon, on kuitenkin turhaa luulla, että Kiinalla olisi edessä rauhallisia aikoja. Kiinan kansalliset tällä hetkellä, edustavat Kiinan nousukasporvaristoa, joka on tehnyt itsensä tunnetuksi kansan pohjakerrosten, työläisten ja talonpoikain, äärimmäisellä riistolla sekä kommunistien vainolla. Kymmeniätuhansia työläisiä on teloitettu sen jälkeen, kun lahtariainekset pääsivät valtaan kansallisessa Kuomingtangpuolueessa. Kiinan työläisten ammatilliset uniot on hajoitettu ja työläisiä estetään järjestäytymästä. Seurauksena täytyy olla luokkataistelun kiihtyminen Kiinassa, kunnes nykyiset kansalliset rosvokenraalit on syösty vallasta ja työväen sekä talonpoikain hallitus pystytetty.

Bulgarian sotaministeri karkuteillä

Oli sekaantunut Protogeroffin murhajuttuun

WIEN, heinäk. 20. — Sofiasta ilmoitetaan, että Bulgarian sotaministeri Ivan Ovolkoff on ollut kadoksissa viime tiistaista lähtien. Hänen ystävänsä sanovat, että sotaministerin asema oli tullut sietämättömäksi läheisten suhteidensa vuoksi komitadjijoukkojen johtajaan Mihailoffiin, joka oli sekaantunut Protogeroffin murhaan. Sentähden hän henkeään peläten oli paennut Italiaan.

Bulgarian hallitus selitti eilen, ettei se ole vastuussa makedonialaisten murhista, minkä vuoksi kaivattu suhteiden ennalleen palauttaminen Jugoslavian kanssa on lykkääntynyt epämääräiseksi ajaksi.

NIKKELIÄ SASKATCHEWANISSA

Toronto, heinäk. 20. — Noin 75 mailin etäisyydessä länteen Flin Flonista on Saskatchewanissa löydetty arvokasta nikkeli-kuparimalmia. Paljastuneen löydön sanotaan käsittävän noin 50 jalkaa leveän rikkaan suonen.

Torontolaiset kapitalistit ovat hankkeissa ostaa valtaukset.

Löydön johdosta on suuri määrä prospektoreita rientänyt paikalle.

KARPAATEILLA TULLUT KATOVUOSI

Varsova, Puola, heinäk. 20. — Samaan aikaan, kun suurin osa Puolasta hikoilee ankarassa helteessä, on ilmasto Karpaatein vuoristossa yhtäkkiä kylmentynyt 24:ään asteeseen Fahrenheitia, tuhoten siten koko sadon.

Kelloggin sopimuksen luonne paljastetaan

SOPIMUS SEKOITTAA YHDYSVALLAT EUROOPALAISIIN SOTILAALLISIIN YHTYMIIN, JOTKA ON TÄHDÄTTY NEUVOSTOLIITTOA VASTAAN

MOSKOVA, heinäk. 20. — "Isvestija" käsittelee toimitusosastossaan N. Yorkista saapunutta tietoa, missä lausutaan, että amerikkalainen sanomalehdistö yksimielisesti tunnustaa, ettei Kelloggin sopimus todellisuudessa estä sotaa, mutta luultavasti sotkee Yhdysvallat eurooppalaisiin sotilaallisiin liittoutumiin. Tämä arvovaltainen Neuvostoliiton virallinen äänenkannattaja lausuu omasta puolesta seuraavaa:

"Samalla kun on tarpeellista muistaa, että demokraatit ovat luonnollisesti taipuvaisia väheksymään jotakin republikaanista suunnitelmaa vaalitaistelun aikana, niin me olemme pakoitetut tunnustamaan, että paljon onkin arvostelun sijaa.

"Ranskan, Puolan, Tshekko-Slovakian ja Englannin asettamat verukkeet ja ehdot saattavat sopimuksen käytännöllisesti nollan arvoiseksi. Siten itsepuolustuksen veruke jättää avoimeksi tärkeän kysymyksen siitä, kuka selittää hyökkääjää koskevan määritelmän? Mitä taasen tarkoitetaan Englannin ehdolla maista, joissa sillä on 'erikoisia intressejä'? Lopuksi sovelletaanko sopimusta maihin, jotka eivät ole allekirjoittajien joukossa?

"Yhdysvaltain hallitus ei vastannut kielteisesti Englannin kehoitukseen, olla kutsumatta Neuvostoliittoa mukaan. Tämän anomuksen Englanti teki ilmeisesti vahvistaakseen periaatteen, että hyökkäystoiminta Neuvostoliittoa vastaan ei ole sopimuksen rikkomista, mikä antaa meille syytä julistaa, että sopimus on suunnattu Neuvostoliittoa vastaan."

Silkinkutojat voittaneet pikaisella toiminnalla

Ehkäisseet tunnin lakolla palkkojen alentamisen

GUELPH, Ont., heinäk. 20. — Kun täkäläisen Lander Brothers, Limitedin, silkkisukkakutomon työläisille ilmoitettiin, että palkkoja tullaan "järjestelemään", niin tekivät silkinkutojat ja heidän apulaisena eilen lakon.

Näiden 35 työläisen pikainen toiminta saattoi koko tehtaan käynnissä olemisen kyseenalaiseksi. Niinpä työnantaja ryhtyikin heti neuvottelemaan työläisten kanssa. Siitä oli seurauksena, että palkkojen "järjestely" peruutettiin ja luvattiin maksaa työläisille entiset palkat.

Ainoastaan pikainen ja yksimielinen toiminta ehkäisi työnantajan suunnitelmien ehkäisemisen ja johti tavallaan työläisten voittoon.

Sensuuri lakkautettu Meksikossa

Uusia vangitsemista Obregonin murhan johdosta

MEXICO CITY, heinäk. 20. — Yleinen sanomalehtiuutisten sensuuri, joka julistettiin hallituksen toimesta heti Obregonin murhan jälkeen, peruutettiin eilen. Murhajutun yhteydessä on pidätetty sen ravintolan omistaja ja henkilökunta, jossa murha tapahtui. Näiden lisäksi ilmoitetaan useiden muiden henkilöiden tulleen vangituksi. Mielenkuohunta pääkaupungissa on vähitellen tasautumassa.

MATKUSTAJIA LOUKKAUTUNUT JUNAONNETTOMUUDESSA

Rome, Virginia, heinäk. 20. — Toistaiseksi tuntematon luku matkustajia loukkautui, kun Southern Railwayn Florida-Cincinnatin pikajuna rikkoutui noin kuusi mailia pohjoiseen täältä. Koime viimeistä pullmanvaunua kaatui nurin. Arvellaan, ettei kukaan saanut surmansa onnettomuudessa.

ANKARA MAANJÄRISTYS REKISTERÖITY

Faenza, Italia, heinäk. 20. — Professori Rafael Bendandin observatorion seismograafi rekisteröi keskiviikko iltana kauhean maanjäristyksen, jonka keskusta laskettiin olevan n. 6,375 mailin päässä. Järistystä kesti noin kaksi tuntia, mutta jatkui myöhemmin uudestaan.

Ottawassa oleva seismograafi on rekisteröinyt saman maanjäristyksen. Vielä ei ole saapunut tietoja maanjäristyksen paikasta. Jos se on tapahtunut meren alla, niin sen asemaa tuskin voidaan tarkoin määrätä.

Jugoslavian kriisi ei selviä

HADJITCH EI SAA KOKOON UUTTA HALLITUSTA — POLIITTINEN KAAOSTILLA VALLITSEE

BELGRAD, Jugoslavia, heinäk. 20. — Jugoslavian poliittinen pula tuli eilen illalla entistä kriitillisemmäksi, kun sotaministeri Hadjitch ilmoitti kuninkaalle, ettei hänen ole onnistunut muodostaa uutta hallitusta sen johdosta että kroatilaiset eivät peräänny parlamentin hajoittamista ja Nettunon sopimuksen vahvistamatta jättämistä koskevista vaatimuksistaan. Maan poliittiset asiat näyttävät joutuvan entistä suurempaan sekasorron tilaan.

40-50,000 työläistä lännen vainioille

Ensimäinen lähetys saapuu Winnipegiin elokuun 13 päivänä

WINNIPEG, heinäk. 21. — Rautateiden ja maakuntahallitusten edustajat ovat täällä neuvotelleet työvoiman tarpeesta lähestyvää elonkorjuuta varten. Näiden neuvottelujen tuloksena sanotaan tarvittavan lännen maakunnissa noin 40—50,000 työläistä.

Ensimäinen idästä tuleva juna tuo elonkorjaajien etujoukon, saapuen tänne maanantaina elokuun 13 päivänä.

Täällä pidettyihin neuvotteluihin ovat ottaneet osaa myös erinäisten maanviljelijäin järjestöjen edustajat ja liittohallituksen siirtolais- ja työnvälitystoimen virkailijat.

Enbergin murhajuttu

MONTREAL, heinäk. 20. — Tuomari Monet ilmotti eilen, että Matti Henrik Enbergin murhasta syytteessä olevan Heikki Laitisen asian käsittely tulee tapahtumaan maanantaina syyskuun 10 päivänä.

Samalla hän ilmotti, että Laitisen puolustusasianajajaksi on määrätty Albert Goodstone.

UUDESSA SEELANNISSA HALUTAAN ESTÄÄ SOPIMATTOMIEN AVIOLIITOT

Wellington, Uusi Seelanti, heinäk. 19. — Lääkäreistä ja vankilaviranomaisista kokoonpantu lautakunta, jonka tehtävänä on ollut rekisteröidä sielullisesti vajavaiset henkilöt koko maassa, on saanut työnsä valmiiksi ja seurauksena on parlamentille esitetty lakiehdotus, jolla tahdotaan kieltää sellaisten henkilöiden avioliitot ja varataan mahdollisuus heidän sterilisoimiseksi siinä tapauksessa että asianomaiset tahi heidän holhoojansa siihen suostuvat.

MAXTONILLE JA WHEATLEYLLE ANNETTU "KURIA"

Lontoo, heinäk. 20. — Parlamentissa olevat työväenpuolueen edustajat Maxton ja Wheatley otettiin tiilille puolueen johtajia vastaan kohdistamastaan arvostelusta puoluekokouksessa eilen. Kolme tuntia kestäneen keskustelun jälkeen päätettiin antaa heille lievä muistutus puheidensa johdosta. Samalla kokous julisti että puolueen politiikan arvostelun tulee rajoittaa parlamenttaarisen puolueen viikottain pidettäviin kokouksiin, ylimääräisiin kokouksiin ja vuosikonferenssiin.

EUROOPASSA HIKOILLAAN KAUHEASSA KUUMUUDESSA

Lontoo, heinäk. 19. — Viime päivinä ilmoitetaan eri osissa Eurooppaa vallinneen ankara kuumuus, joka tiistaina kohosi Varsovassa 144 asteeseen Fahrenheitia. Budapestissa ilmoitetaan olleen 116 astetta ja sen ympäristössä 131 astetta. Englannissa on lämpötila hieman laskenut. Asiantuntijat kuitenkin arvelevat, että ensiksimainituissa numeroissa on täytynyt tapahtua joku erehdys muutettaessa Celsius-asteita Fahrenheitin asteikolle, sillä Saharan erämaassakaan ei tavata 144 astetta kuumuutta. Paljon ihmisiä on kuollut kuumuuteen tahi hukkuneet etsiessään virvoitusta joista ja järvistä.

CANADAN KANSALLISRIKKAUS

Ottawa, heinäk. 21. — Kehittämättömiä luonnonrikkauksia mukaan laskematta oli Canadan kansallisrikkaudet vuoden 1925 lopussa 25,673,174,000 dollaria 11,000,000,000 dollaria vastaan vuonna 1917.

Jokaista maan asukasta kohden tulee siitä noin 2,772 dollaria, lapset ja imeväisetkin mukaan laskettuna. Kenellä on siinä osuutta, kenellä ei?

Yhdysvaltain kansallisrikkaudet olivat vuonna 1922 noin 2,912 kutakin asukasta kohden.

Kolme pankkia kontrolleeraa maan pääomat

NOUDATTAESSAAN PÄÄOMIEN KEKSITTYMISEN LINJAA SUUNNITTELEVAT KAPITALISTIT JÄLELLÄ OLEVIEN PANKKIEN YHDISTÄMISIÄ

TORONTO, heinäk. 20. — Canadian Bank of Commercen ja Standard Bank of Canadan piakkoin toteuttavan yhdistämisen jälkeen tulee Canadan finanssipääomat olemaan melko täydellisesti "suuren kolmosen" — Royal Bank of Canadan, Bank of Montrealin ja uuden Standard ja Commerce yhtymän — käsissä, sillä ne tulevat hallitsemaan pankkien käytettävissä olevista 3,417,664,438 dollarin suuruisista varoista yli 73 prosenttia eli 2,508,547,749 dollaria. Muiden seitsemän pankin käyttövarojen osuudeksi jää lähes 27 prosenttia eli 909,116,689 dollaria. Kun Royal pankin pääomat yksinään ylittävät — ollen 924,770,962 dollaria — mainittujen seitsemän pienemmän pankin yhteiset käytettävissä olevat varat, niin antaa se selvän kuvan "suuren kolmosen" johtavasta ja hallitsevasta asemasta maan finanssipääomiin nähden. Montrealin pankin varat ovat 896,182,587 dollaria ja uuden yhtymän 687,594,200 dollaria.

Pienempien pankkien keskuudessa suunnitellaan kilpailussa kestämisen ja pääomien luonnollisen keskittymisen pyrkimyksen vuoksi lisäksi paria uutta yhtymää. Suuremman niistä muodostaisivat Imperial, Toronton ja Dominion pankit, mutta ei siitä tulisi edes pienimmän "suuren kolmosen" suuruista. Toista yhtymää suunnitellaan kahden etupäässä Quebecin ranskalaisten kapitalistien pankin Banque Canadienne Nationalen ja Provincial Bank of Canadan kesken.

Jos nämä yhtymiset toteutuisivat, niin ei maassa toimisi kuin seitsemän pankkia, joista yksi — Weyburn Security Bank — on perin pieni, sillä sen käyttövarat ovat vaan hiukan yli kuusi miljonaa dollaria ja rajottuu sen toiminta perin vähäiselle alueelle Saskatchewanin maakunnassa. Maan finanssikapitaalin keskittyminen tulee ennemmin tai myöhemmin ottamaan uusia askelia. Tulevatko muodostettavat yhtymät olemaan suunnittelujen mukaisia, siitä ei ole mitään varmuutta. Varmuudella voidaan vaan sanoa, että pääomat tulevat edelleenkin jatkamaan keskittymistään. Sillä keskittyminen on sille luonteenomaista.

Kutomatyöläisten yleistä kiristämistä suunnitellaan

Kutomatehtaat tuottavat suuria voittoja

MONTREAL. — (F. P.) — Valmistautuessaan palkkojen alentamiseen ja työtehon kiristämiseen, ovat Canadan kutomatehtaat rajottaneet tuotantoaan noin 50 prosentilla ja valittavat korkeista suojelustulleista huolimatta yhdysvaltalaisten tuotteiden tulvivan kilpailemaan canadalaisilla markkinoilla.

Lakossa olevia torontolaisen York Knitting Millsin työläisiä yritettiin saada uuden kiihdytetyn urakkatyöjärjestemän toteuttajiksi, kun työnantaja esitti kolmea tyttöä käyttämään viittä konetta, vaikka ennen oli käytännössä vaan yksi kone kutakin työläistä kohden. Lakkolaiset sanovat, että parhain saavutus tämän uuden järjestelmän mukaan olisi noin 17 dollarin viikkopalkka. Mutta noin kahdeksan dollaria viikossa olisi kuitenkin yleinen sääntö. Mikä ruhtinaallinen korvaus kymmenen tunnin työstä!

Kutomatehtaiden suuria ja kerrassaan satumaisia voittoja, jotka ovat kerätyt nuorten naisten työvoiman tunnottomalla riistämisellä, kuvaa parhaiten se tosiseikka, että aikanaan ja lahjana entisille osakkeenomistajille annetut ilmaiset osakkeet edustavat nyt noin viidensadan dollarin arvoa, sillä niille jaetaan niin runsas voitto-osinko, että osakkeiden arvo on noussut tuohon määrään.

Kroatiassa vaaditaan autonomiaa

BELGRAD, Jugoslavia, heinäk. 19. — Tuhannet kroatialaisen talonpoikain johtajan, Stefan Raditchin, kannattajat ovat kääntyneet Raditchin puoleen kehoituksella, että kroatialaisten on vaadittava itselleen sellainen autonomia, serbialaisten, kroatialaisten ja sloveenilaisten kuningaskunnassa, kuin Irlannilla on Suur-Britanniassa.

Hollingerin tulipalon vauriot

MONTREAL, heinäk. 21. — Sanomalehdistölle antamassaan tiedotuksessa ilmottaa Hollinger kaivantoyhtiön presidentti ja Canadan kaivoskapitalistien kuningas N. A. Timmins, yhtiön kärsineen viime helmikuussa tapahtuneen tulipalon johdosta 228,000 dollarin suoranaisen vahingon, ja kun lasketaan mukaan niiden 11 päivän aiheuttama voittojen väheneminen, jolloin kaivanto oli joutilaana, niin vahingot ovat noin 400,000 dollaria.

Nykyään käsitellään myllyssä keskimäärin noin 4,686 tonnia päivässä ja on erotetun kullan arvo keskimäärin 6.35 dollaria tonnia kohden.

Työläisten lukumäärä on hiukan vähentynyt, sillä viime vuonna oli töissä keskimäärin 2,497 miestä, kun nykyään on vain 2,350. Parin kuukauden kuluttua saavutetaan kaivannossa 4,000 jalan syvyys.

Sijoituksista on huomattavimmat 18,000 Norandan osaketta ja Kamiskotian valtauksiin sijoitetut noin 350,000 dollaria.

Pugwash järvi on niellyt kaikkiaan 44 prospektoria

KAKSI PROSPEKTORIA HUKKUNUT JÄLLEEN JÄRVEEN

Port Arthur, Ont., heinäk. 20. — Red Laken kaivosalueella sijaitsevaan Pugwash järveen on hukkunut kaikkiaan 44 prospektoria sen jälkeen kun mainitulla alueella tehtiin ensimäiset kultalöydöt.

Viimeisimmät uhrit ovat David Carruthers ja eräs toistaiseksi tuntematon prospektori, jotka menettivät henkensä kulkiessaan kanootilla järvellä. Mainittu järvi ei ole erittäin suuri, mutta on mataluutensa takia erittäin herkkä aaltoilemaan.

Viime aikoina on ollut kateissa lukuisia prospektoreita. Niinpä katosi Nungesser järven seudulla Red Laken alueella viime kesäkuun 22 päivänä John Helmer niminen prospektori, joka oli 66 vuoden ikäinen. Häntä on sen jälkeen tuloksettomasti etsitty.

Australiassa "sovitellaan"

Ammattijärjestön herrat yhteistoiminnassa työnantajain kanssa

MELBOURNE, Australia, heinäk. 20. — Yleisaustralian ammattijärjestön kongressi, joka on parhaillaan ollut täällä kokoontuneena, päätti pitkän keskustelun jälkeen hyväksyä kauppakamarien liiton ja teollisuudenharjoittajain liiton kutsun ottaa osaa yhteiseen konferenssiin, missä pohdittaisiin työttömyyskysymystä sekä teollisuutta koskevia asioita yleensä.

Ammattijärjestön kongressi on osoittanut oikeistolaisen taantumuksellisen luonteensa mielivaltaisesti hyväksymällä erinäisten kongressin edustajiksi tarjoutuneiden sos. dem. herrasmiesten valtakirjat, ja antamalla niille edustusoikeus.

Mussolinin joukkojen verityöt Tripolissa

"Kapinallisia" alkuasukkaita teurastettu

ROOMA, Italia, heinäk. 20. — Sotadepartmentti ilmoitti eilen, että italialaisten upseerien johdolla oleva libyalainen sotilasosasto on hajoittanut kapinallisen heimojoukon, jossa yhteydessä alkuasukasjoukosta sai 50 surmansa ja saman verran haavoittui sekä lisäksi haavoittui 4 italialaista luutnanttia. Kapinallisten tappioiden ilmotetaan olleen kaksi kertaa suuremmat.

LOEWENSTEININ RUUMIS LÖYDETTY

Boulogne, Ranska, heinäk. 19. — Euroopan huomattavimpiin rahamiehiin lukeutuvan, kapteeni Alfred Loewensteinin ruumis löydettiin tänään Englannin kanaalista täällä lähistöllä. Loewenstein oli joko hypännyt tahi pudonnut lentokoneestaan n. 4,000 jalan korkeudelta sen ollessa Englannin kanaalin yläpuolella matkalla Lontoosta Antverpeniin tk. 4 pnä.

TORONTON POSTINRYÖSTÖN SELVITTÄMINEN

Toronto, heinäk. 20. — Eilen oli täkäläisessä poliisioikeudessa esillä juttu kesäkuun 19 päivänä tapahtuneesta postiryöstöstä pidätettyjä neljää miestä vastaan, mutta jutun käsittely lykättiin elokuun 1 päivään.

Englannin imperialistien pyyteet Egyptissä

PARLAMENTTI ON LÄHETETTY KOLMEN VUODEN "LOMALLE", JOTTA RISTIRIITA ENGLANNIN KANSSA SAATAISIIN "SILITETYKSI"

ALEXANDRIA, Egypti, heinäk. 20. — Eilen illalla jätettiin kuningas Fuadin allekirjoittama hallinnollinen määräys, jolla parlamentti hajoitetaan sekä määrätään kokoontumaan jälleen vasta kolmen vuoden kuluttua. Pitkässä hallituksen kuninkaalle antamassa lausunnossa selitetään, että tämä erikoistoimenpide johtuu siitä, että halutaan vapauttaa maa eri puolueryhmien poliittisista yhteentörmäyksistä.

Hallituksen selitykset vain verukkeita

Todellisena syynä kuitenkin pidetään sitä, että katsotaan mahdottomaksi sopimuksen aikaansaamiseen Lontoon hallituksen kanssa nykyisen parlamentaarisen hallintojärjestelmän vallitessa.

Kuten tiedetään, piti ristiriidat, joka oli syntynyt Englannin hallituksen kanssa Egyptin kansalaisoikeuksia, poliittista kokoontumis- ja yhdistymisvapautta koskevan lain hyväksymisestä, tulla jälleen parlamentin käsiteltäväksi.

Englannin vallanpitäjät olivat ottaneet häikäilemättömän hyökkäyskannan lakiin nähden, vaatien että Egyptin hallitus jättää mainitun lain vahvistamatta, ja painostaen vaatimustaan, lähettämällä laivastoosaston Maltasta Kairoon. Silloinen Egyptin hallitus pani vastalauseensa Englannin menettelyä vastaan, pitäen sitä sekaantumisena Egyptin sisäisiin asioihin.

Kysymyksessä Egyptin autonomian hävittäminen

Hajottaessaan parlamentin on Egyptin nykyinen hallitus noudattanut isäntiensä, Englannin imperialistien, käskyjä. Lontoon lehdet avoimesti selittävät, että tällä toimenpiteellä on itseasiassa lakkautettu Egyptin "epäonnistunut" itsehallinto ja perustuslaki, ja että Egyptiä tullaan tästä lähtien hallitsemaan suoraan Lontoosta käsin. Egyptin kuningas, jonka Englanti asetti valta-istuimelle, tulee saamaan määräyksensä englantilaiselta ylikomissioneerilta. Voimakas kansallinen puolue, wafdit, ja sen, sekä muiden puolueiden, laillinen oppositioni on pyyhkäisty pois — toistaiseksi. Edustajakamarien lakkauttamista koskevalla hallinnollisella määräyksellä ei kuitenkaan ole Egyptin vapaudelle tehty olemattomaksi. Päinvastoin tulee se luultavasti ottamaan käytäntöön uusia, englantilaisille vieläkin vastenmielisempiä ja vaarallisempia keinoja tarkoituksensa saavuttamiseksi.

Varaventtiilin räjähtäminen surmannut työläisen

Kaksi työläistä loukkaantunut

TORONTO, heinäk. 20. — Eilen räjähti höyrylaiva Toronton varaventtiili aiheuttaen kolmannen lämmittäjän George Chapmanin kuoleman ja polttaen kahta lämmittäjää, joista yksi on perin vaarallisessa tilassa sairaalassa.

Lämmittäjät olivat korjaamassa kolmatta höyrykattilaa kun räjähdys tapahtui. Sen johdosta täytyi lämmityshuone höyryllä, josta oli seurauksena lähinnä olleen Chapmanin pikainen palaminen.

VARSOVAN POLIISI TEHNYT SUUREN JALOKIVIKAAPPAUKSEN

Varsova, Puola, heinäk. 20. — Varsovan poliisi vangitsi eilen viisi henkilöä ja takavarikoi jalokiviä $700,000:in arvosta. Vangittuja syytetään salaisen jalokivipörssin runsaamisesta. Takavarikoidut jalokivet oli tuotu salaa tullia sivuuttaen maahan. Poliisin saapuessa tavattiin 42 henkilöä, jotka koettivat piiloittella jalokiviä. Jotkut heittivät niitä akkunasta kadulle. Toiset nielevät jalokiviä, välttääkseen niiden takavarikoimista.

Quebec, Que., heinäk. 21. — Täällä kerrotaan luotettavasta lähteestä, että suurkapitalisti Sir Lomer Gouin tullisi nimitettäväksi Quebecin kuvernööriksi, kun nykyinen viranhaltija Narcisse Perodeau eroaa tulevan tammikuun 11 p:nä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantietoja ja osoteilmotukset 50c kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotusten ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotusrahat etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Englannin taantumus ylistää apurejaan

Cookin ja Maxtonin julistus Labour Partyn ja ammatillisen yleisneuvoston johtajain harjoittamaa yhteiskuntapolitiikkaa vastaan Englannissa, on synnyttänyt yleisen keskustelun tilanteesta Englannin työväenliikkeessä. Loordi Birkenhead, kaikkein taantumuksellisin taantumushallituksen jäsenistä on antanut konservatiivien äskeisessä kokouksessa seuraavan kuvaavan lausunnon:

"Sen tosiasian seurauksena, että Labour Party on joidenkin vuosien aikana alkanut sovelluttaa järkevää isänmaallista kurssia, on, että sen johtajat ovat alkaneet menettää kannattajiaan. Sisäiset vastakohtaisuudet ovat särkeneet Labour Partyn.

"Labour Party on varsin vaikeassa tilanteessa. Sillä on joukko kokeneita ja maltillismielisiä johtajia, jotka periaatteellisilta kansatokanoiltaan tuskin eroavat teistä (konservatiiveistä) tai minusta. Ottakaa esim. herra Thomas! Jos kysytte minulta, olisiko hän Karl Marxin kannattaja, niin olen minä varma siitä, ettei hän ole tutustunut tämän teoksiin. Jos hän yhtäkaikki olisi tehnyt tämän, ei hän ole yhtä mieltä Marxin kanssa yhdenkään ainoan sanan suhteen tämän opinkappaleissa. Miehillä sellaisilla kuin Thomas on yhtä vähän tekemistä työväenliikkeen demagoogien kanssa kuin minulla itselläni."

Englannin kommunistipuolue selittää puolestaan Cookin ja Maxtonin manifestin johdosta, että se vahvistaa kommunistien kamppailun oikeutuksen, mutta että se on epäselvä, eikä siinä tuoda selvästi ilmi mitä tahtovat. Elleivät he ole valmiita käymään kommunistien kanssa yhteistä taistelua, ei heidän julistuksensa ole mitään muuta kuin näennäisopposition luominen Labour Partyn parlamenttiryhmässä ja ammattiyhdistysbyrokratiassa. Kommunistipuolue kehoittaa heitä vastaamaan täsmällisesti asiaa koskeviin kysymyksiin ja ennen kaikkea, haluavatko yhteistä taistelua kommunistien ja vähemmistöläis-ammattiyhdistystyöläisten sekä Labour Partyn vasemmiston kanssa?

Palkkataistelut Suomessa

"Työväen Lehti" kirjottaa:

"Suomessa on nykyisin käynnissä melkoisen laajoja palkkataisteluja. Nokialla on taistelussa lähes tuhatkunta työläistä, Hyvinkäällä toistatuhatta ja samatyöalalla toista kymmentätuhatta. Näiden lisäksi on vielä muita pienempiä työtaisteluja pitkin maata, jotka yhteensä muodostavat taisteluihin osallistuvien luvun muutamiin tuhansiin. Kaikissa palkkaliikkeissä on kysymyksessä vain palkkojen säännöstely työehtosopimusten avulla. Näistä taisteluista on sanottava ainoastaan se, että ne ovat täysin oikeutettuja ja toisten työläisten on niitä tuettava kaikella tarmollaan ja vietävä ne onnelliseen päätökseen.

"Palkkataistelijain kategoriaan on asettunut myöskin eräs tämän maan kuuluisimmista laitoksista — korkein oikeus. Tämän laitoksen "työläisten" työehtosopimukseen ehdotetaan, että korkeimman oikeuden presidentille maksettaisiin palkkaa 180,000 mk. vuodessa, oikeusneuvoksille 162,000 mk., vanhemmalle oikeussihteerille 108,000 markkaa j.n.e. vuodessa. Jättämänsä "työehtosopimuksen" perusteluissa lausuu korkein oikeus, ettei ole muuten mahdollista saada niin kunnollisia ja päteviä työvoimia, kuin oikeuslaitoksen virkailijain ja vastuunalaisten tehtävien menestykselliinen suorittaminen edellyttää.

"Mitenkähän tämän teorian mukaan esimerkiksi nykyisen korkeimman oikeuden presidentin pätevyys lisääntyisi, vaikka hänen palkkansa korotettaisiin sanottuun määrään? Saman kysymyksen voisi esittää toisillekin herroille. Kun työläisten pitää tulla toimeen kaksikymmentäkin kertaa huonoimmilla palkoilla, tuntuu lievemmin sanoen kummalliselta, että tällaisia vaatimuksia kehdataan esittää. Mutta todennäköisesti on joku kommunistiagitaattori kiihottanut nämä oikeuden herratkin palkankorotuspuuhiin."

Kapitalismia tukemassa

Saksassa muodostettiin taannoin uusi hallitus. Se on sosialidemokraattien ja suurteollisuuskapitalistien yhteisrintama. Molempien edustajat ovat näet jakaneet keskenään ministerisalkut. Sosialidemokraateista ovat Müller pääministerinä, Severing sisäministerinä, Hilferding rahaministerinä. Siis juuri sisäpoliittisesti tärkeimmät ministeriöt ovat sosialidemokraattien käsissä.

Viimeksi saapuneissa saksalaisissa sanomalehdissä on jo arvosteluja ja arveluja uudesta hallituksesta. Kapitalistipiireissä ollaan yleensä tyytyväisiä. Samoin sosialidemokraattien leirissä, harvoja poikkeuksia lukuunottamatta. Luokkatietoinen ja työväenluokan asialle uskollisena pysynyt työväki taas tuomitsee nykyisen hallituksen trustien hallitukseksi.

Kapitalistit kiittelevät erittäinkin sisäministeri Severingiä, joka monivuotisena Preussin sisäministerinä on ansainnut "tunnustusta siitä tarmosta, jolla hän on suojellut tasavaltaa kommunisteja vastaan." Severing näet on johtanut taistelua vallankumouksellista työväkeä vastaan melkein yhtä suurella raakuudella kuin aikoinaan Noske. Ei siis ihme, että valtaluokka on tyytyväinen tähän sosialidemokraattiseen suojelijaansa. Hilferding taas on taloudellisella rintamalla tehnyt voitavansa kapitalismin pelastamiseksi m.m. vuonna 1923 kriisistä. Mülleristä antavat kaikki kapitalistit kiittäviä lausuntoja.

Leipziläinen sosdem lehti "Leipziger Volkzeitung" on olevinaan tyytymätön ja lausuu kokoomushallituksesta, etteivät sosialidemokraatit siinä voi mitenkään myötävaikuttaa työväenluokan hyväksi. "Olemme kiinnittäneet huomiota siihen, että Saksan porvaristo viimeisten vuosien aikana on paljon lujittanut taloudellista ja poliittista mahtiaan, kiristääkseen työväenluokan riistoa ja edelleen lujittaakseen luokkavaltaansa." Kokoomushallituksessa ololla joutuvat sosialidemokraatit siis vain kiristämään työläisten riistämistä ja lujittamaan kapitalistien luokkavaltaa. Tämä on sosialidemokraattien itsensä tunnustus.

Samaan suuntaan kirjottaa Itävallan sosdem puolueen äänenkannattaja "Arbeiterzeitung" osottamalla, että Saksan "valtion väkivaltakoneisto on vakiintunut. Tämän muuttuneen tilanteen ilmauksena oli porvarisblokin hallitus." Ja lehti jatkaa, että kun sosialidemokraattinen työväenpuolue porvaripuolueitten kanssa muodostaa kokoomushallituksen, on se liitossa porvariston kanssa, joka on paljon voimakkaampi kuin vuosina 1919 ja 1923. Noina vuosina joutuivat sosialidemokraatit niinikään olemaan hallituksessa ja yhdessä porvariston kanssa kukistamaan työväenkapinoita.

Vain kommunistinen sanomalehdistö on ottanut selvän kannan uuteen hallitukseen. Se osottaa sen todelliseksi suurtrustien hallitukseksi, jonka ainoana tehtävä on kapitalistisen valtakomennon lujittaminen. Tämän jotkut sosialidemokraatitkin ovat joutuneet tunnustamaan. Mutta harvojen "tyytymättömien" sosdem lehtien arvostelu rajottuu vain tavalliseksi keskustalaiseksi fraasailuksi, jonka tarkotuksena on hämätä työväkeä, joka yhä selvemmin alkaa tajuta sosialidemokraattien petturuuden. Kommunistit ovat ottaneet taistelutunnukseksen: Trustihallitusta vastaan! Tämän tunnustuksen merkeissä on järjestetty suuria mielenosotuksia ja tehty laajoille työtätekeville joukoille selväksi hallituksen todellinen luonne.

Saksan sosialidemokraattien hallitukseen astuminen hetkellä, jolloin kapitalisteilla oli melkein mahdotonta tulla yksin toimeen, osottaa muidenkin maiden työläisille, että sosialidemokratia kaikissa maissa on valmis tukemaan riistojärjestelmää ja kapitalistien luokkavaltaa aina silloin, kun kapitalistit joutuvat pulaan.

Sosialidemokraattien asettuessa porvariston puolelle, ei työväki voi tehdä muuta kuin taistella tätä kokoomusta vastaan. Juuri niin tekee Saksan kommunistien työväki. Niin joudutaan tekemään muuallakin.

Ammatillinen liike

Pohjois-Ontarion metsämiehet!

Kapitalistisen yhteiskunnan vallitessa on työläisten pakko järjestyä taloudellisesti, eri teollisuuksittain, puolustaakseen ihmisinä itseään ja elämän mahdollisuuksiaan. Lumber Workers Industrial Union of Canada on voimakkain, taistelukykyisin metsätyöläisten etuja valvova järjestö Canadassa. Ainoastaan siihen liittyen ja siinä jäseninä toimien voimme vaatia alhaisiin palkkoihin ja kurjiin oloihimme parannuksia.

Kokemus on meille osottanut, että työnantajat aina uudestaan koettavat alentaa meidän taistelujen kautta saavuttamiamme vieläkin alhaisia palkkoja. Sama menettely näyttää olevan nyt alkavaan n.s. roffin katkasukauteen nähden.

Aikaisemmat konventsionit ja edustajakokoukset ovat (meidän metsämiesten omien evästyksien perusteella) määritelleet taksat kuukausitöissä ja eri pitkille paperipuille m.m. 3 dollaria 4:jän jalan roffikoortille, joita enin katkaistaan pohjois-Ontarion alueella. Kuitenkaan emme tällä alueella ole vaatineet asettamiamme taksoja, vaan olemme perääntyneet ilman taistelua. Cochranessa 24 p. kesäk. pidetty kämppien edustajakokous asettui kannattamaan, että nyt alkavalla roffin katkasukaudella vaadittaisiin asettamiamme taksoja. Samaa kannatti So. Porcupinessa 10 p:nä heinäk. pidetty yleinen lakkolaisten kokous.

Toverit, harkitkaa ja päättäkää kämpillä kokouksissa mille kannalle asetutte palkkakysymyksessä ja tiedottakaa päätöksenne mahdollisimman pian aluekomitealle. Tiedottakaa myöskin paljonko kullakin kämpällä katkaistaan ja minkälaisia puita. Näin saamme tarkan selvän työmme laajuudesta.

Meidän ei tarvitse ottaa huomioon työnantajien jokapäiväistä virttä: paperipuita katkaistaan niin vähän, ettei ole pakko paljon maksaa. — Paperin kulutus on säännöllistä, se ei suinkaan vähene, vaan päinvastoin enenee. Siis, paperipuita tarvitaan ja katkaistaan määrätty summa joka vuosi. Me metsätyöläiset joudumme olemaan kurjimmissa olosuhteissa kuin minkään muun alan työläiset. Eihän meidän tarvitse ala-arvioida työtämme, vaan on meidän vaadittava siitä kohtuullinen palkka.

Työnantajat eivät vähällä anna periksi palkkavaatimuksia läpi ajettaessa, joten voimme joutua tiukkaankin koetukseen. Vaan kun heitämme syrjään kaikki hetkelliset ja yksilöedut, seisomme tiukasti vaadittujen vaatimusten takana, silloin on voittomme varma, joka koituu voitoksi meidän yksilöjen lisäksi järjestöllemme ja koko työväestölle.

Parhaassa työkyvyssä ollessa voi alhaisillakin palkoilla jotenkin hankkia itselleen ja perheelleen toimeentulon. Vaan vanhat ja heikommat eivät pysty tekemään sitä pienipalkkaista työtä niin paljon kuin nuoret parhaassa työkyvyssä olevat miehet. Siksi joutuvat he ja heidän perheensä ja lapsensa olemaan ainaisen puutteen ja huolten kouristeltavana. Yhteiskunta ei näitä heikkoja ja puutetta kärsiviä huolla. Siksi onkin meidän vaadittava työstämme sellainen palkka, että kaikki voisivat elää.

Lumber Workers Industrial Union of Canada.
Pohjois-Ontarion aluekomitea.

Cookin ja Maxtonin manifesti

"Emme voi nähdä miten 30 vuoden työ tuhotaan"

Vasemmistotyöväen johtajat Cook ja Maxton ovat Englannin riippumattoman työväenpuolueen äänenkannattajassa julkaisseet maansa työläisille seuraavasisältöisen manifestin:

Jo joitakin aikoja on osa meistä ollut vakavasti huolissaan tien johdosta, mille Englannin työväenliike on siirtynyt. Otaksumme sen pääperiaatteiden olevan: 1) herkeämättömän sodan köyhyyttä ja työväenluokan orjuutta vastaan, mikä puolestaan sisältää herkeämättömän sodan kapitalismia vastaan, ja 2) työläiset voivat vain omine ponnistuksineen päästä siihen, että voivat kokonaan nauttia työnsä tuloksista.

Näistä pääperiaatteista riippuu sitten se henki ja organisatio, mille työväenpuolue on rakennettu. Keir Hardien ja muiden esitaistelijain periaatteet loivat puolueen. Mutta viime aikoina on vakavasti poikettu niistä periaatteista ja siitä politiikasta, mitkä olivat ominaisia puolueen perustajille. Meille halutaan vakuuttaa, että puolue ei ole enää mikään työväenluokan puolue, vaan kaikkia yhteiskunnan osia edustava puolue. Sosialisteina tunnemme me kuitenkin, ettemme saata edustaa kapitalismin käsityskantoja. Sosialismilla ja kapitalismilla ei ole keskenään mitään yhteistä.

Sen uuden käsityksen tuloksena, että sosialismin ja kapitalismin on haudattava ajatuseroavaisuutensa, käytetään suuri osa siitä tarmosta, joka pitäisi suunnattaman kapitalismia vastaan, vain jokaisen murskaamiseksi joka rohkenee jäädä uskolliseksi liikkeen ihanteelle. Olemme vakuutettuja siitä, että tässä muutoksessa on syy siihen, että puolueen taisteluhenki on tuhottu. Me esiinnymme sen vuoksi avoimesti julistaaksemme sodan tätä kehitystä vastaan. Emme saata kauempaa toimettomana seurata, kuinka 30 vuoden innostuneen työn tulokset hävitetään, tekemällä rauhan kapitalismin kanssa ja kompromisoimalla kapitalististen vihollistemme poliittisen filosofian kanssa.

Edistääksemme pyrkimyksiämme ehdotamme me, että maan eri kolkissa pidettäisiin joukkokokouksia ja neuvotteluja. Näissä kokouksissa ja konferensseissa ovat jäsenet tilaisuudessa toteamaan, haluavatko omata uudet katsantokannat valko jäävät uskolliseksi sille ihanteelle ja hengelle, joka elähytti meidän liikkeemme ensimäisiä esitaistelijoita.

Olosuhteet eivät ole muuttuneet. Hyvinvointi ja ylellisyys kasvaa kirkuvana köyhyyteen painettujen työläisten silmien edessä, jotka työläiset ovat tuoneet nuo rikkaudet. Kehoitamme teitä liittymään kamppailuun systeemiä vastaan, joka tekee mahdolliseksi nämä olosuhteet. Veljellisellä tervehdyksellä, A. J. Cook, James Maxton.

Tässä yhteydessä ansaitsee mainita, että ammatillinen yleisneuvosto paraikaa on suuntaamassa kirjaimellista rumputulta vasemmisto-aineksia vastaan Englannin ammatillisessa liikkeessä. Tätä kirjoittaessa hankkiutuu yleisneuvosto ja kaivostyöläisten liiton toimeenpaneva komitea pitämään keskinäistä kokousta, missä m.m. tehdään vaatimus siitä, että kaivostyöläiset eivät saisi valita Cookia edustajakseen yleisneuvostoon. Tämä on taantumuksellisten kosto itsepintaisen oppositionin johdosta, jota Cook tovereinen harjoittaa yhteistoimintaa vastaan porvarien kanssa. Cookin kannattajat tulevat tietenkin tarmokkaasti taistelemaan tätä vaatimusta vastaan, ja syntyy siitä suuri taistelu kaivostyöläisten kongressissa. Mutta yleisneuvosto aikoo kaikesta huolimatta pakkotoimin ajaa läpi vaatimuksensa, samalla kun se aikoo raivata tieltään toisen kaivostyöläisten vasemmistojohtajan, Hornerin, minkä rikos on siinä, että on armottomasti paljastanut taantumuksellisten ammattiyhdistysvirkailijain teerenpeliä kaivostyöläisten toimeenpanokomiteassa ja yleisneuvostossa. Viimeksimainitut aikoivat näet kerta kaikkiaan tehdä lopun kaikesta oppositiosta.

Yhdysvalloissa ilmoitetaan olevan nykyään noin tuhannen turkiseläinten kasvattajaa, jotka ovat kiinnittäneet laitoksiinsa noin 30 miljoonan dollarin pääoman.

Miksi KIRJOTAN (enkä kirjoita) KAIKENLAISTA (enkä kaikellaista)?

Noista ja muutamista muista oikeakielisyyskysymyksistä olen joskus joutunut tekemään selvää tovereille, jotka tahtovat päästä varmuuteen siitä, kumpiko kahdesta kilpailevasta muodosta on "oikea", kumpiko "väärä". Sillä tavalla asetettuun kysymykseen en ota vastatakseni. Molemmat ovat mielestäni olleet oikeutetut astumaan kilparadalle; aikojen kuluessa nähtänee, kumpi niistä pääsee voitolle eli vakaantuu yleiseksi. Tähän mennessä ei esim. i:n suhteen vielä ole viimeistä kierrosta juostu. Nuoruudessani, kun alottelin kirjottamaan, oli i ehdottomasti voitolla, vaikka koko Jyväskylän seminaarista tullut kansakoulunopettajisto, Länkelän lukukirjain ja kieliopin turvin, koetti urhoollisesti harata vastaan. Myöhemmin, ehkä etupäässä nuoremman kielimiespolven toimittaman Virittäjä-nimisen aikakausjulkaisun vaikutuksesta, i joutui väistymään useimmasta sellaisesta paikasta, missä se ei ollut aivan välttämätön. Tuolla muutamia vuosikymmeniä kestäneellä katoajalla minäkin hylkäsin mielestäni liikanaiset i:t. Viime aikoina näkyy i uudelleen yrittävän päästä voitolle, mutta minä olen jo liian vanha enää ravaamaan sen mukana.

Sääntönä on, että suomenkieltä kirjotetaan sillä lailla kuin sitä äännetäänkin. Tuo sääntö ei kuitenkaan ole niin yksinkertaisen selvä kuin puusta katsoen luulisi, sillä suomenkieltä puhutaan sangen monella eri tavalla. Ottamatta lukuun kirjavia paikallismurteita, on Suomessa kaksi melkein tasaväkistä yleisempää kielialuetta, läntinen ja itäinen, jotka monessa suhteessa melkoisesti eroavat toisistaan. Itä-Suomessa muutamia sanoja äännetään pehmeämmin kuin Länsi-Suomessa, ns. muljeerattujen (vehäläistapaan pehmenevän) kerakkeiden takia, joita Länsi-Suomen murteet eivät tunne. Länsisuomalainen tuskin huomaa tuota erotusta, mutta itäsuomalaisen korva on sille hyvin herkkä. Esimerkin vuoksi kerron tositapauksen kouluajoiltani. Lyseon pääsytutkintoon oli saapunut sydänsavolainen poika, Ikonen nimeltään. Erästä oppiainetta kuulustelemaan sattui länsisuomalainen opettaja, joka halusi tehdä tällekin tutkittavalle jonkun kysymyksen ja sentähden lausui hänen nimensä kovalla länsisuomalaisella tavalla "Ikonen". Poika ei hievahtanut, ei tuntenut sitä nimekseen. Vasta kun opettaja tiukasti katsoi häneen ja uudelleen, yksin tavuin, lausui nimen, ymmärsi poika itseään tarkotettavan. Savolaisen k tuossa nimessä ei ole niin tylyn kova kuin se oli länsisuomalaisen opettajan suussa, ja sitä seuraava n on muljeerattu, joten sen edellä kuuluu hienonen i tai j äänne. Vanhoissa asiakirjoissa näkee monta nimeä kirjotetun i-voittoisemmin kuin nyt, esim. Ikoinen, Vesainen, Kosoinen ym. Samoin kirjotettiin ennen: "hevoinen", "kärväinen" (kärpänen), "vihoillinen" jne. Ehkä äännettiinkin niissä ennen i selvemmin kuin nykyään.

Koska länsisuomalaisella kielialueella ei tuota puolinaista i:tä kuulu, eikä se itäsuomalaisellakaan alueella ole täysin kirkas, olen mielestäni ainakin yhtä oikeutettu jättämään sen pois sellaisista sanoista kuin **kirjotus, tarkotus, vallotus, pohjonen, pienonen, keltanen** jne. kuin sitä käyttämäänkin.

On kuitenkin eräitä tapauksia, joissa tämä epäselvä i tarvitaan kirjakielessä erottamaan laatusanoja deminutiiveistä (pienennyssanoista), esim. **kalainen** (järvi) erotukseksi (pikku) **kalasesta; lintuiset** (lehdot) erotukseksi (pikku) **lintusista;** (terve-)**nisäinen** (lehmä) **erotukseksi** (pienistä liika-)**nisäsistä.**

Muutamien muidenkin sanojen kirjottamisessa on samanlaista epävarmuutta olemassa. Myönnän, että sanajohdolliselta kannalta olisi oikeampi kirjottaa **sydämmen** kuin **sydämen; ensimmäinen, keskimmäinen, laitimmainen** kahdella eikä yhdellä m:llä; samoin **maailma** kahdella eikä yhdellä a:lla. Kansankielessä niitä kuitenkin harvoin niin säntillisesti äännetään, että se vaatisi täyttä kahta kirjainta. Ja nyt vanhemmiten olen tullut niin säästeliääksi, että missä suinkin pääsen puolella työllä, käytän tilaisuutta. Kun koetan, mikäli mahdollista, tulla toimeen vähemmillä kirjaimilla, säästän omaa aikaani, paperiani, mustettani (tai kirjotuskoneeni värinauhaa) sekä myös latojan aikaa ja kirjasinmetallia. Jos kaikki menettelisivät samalla tavalla, mikä suurenmoinen säästö tuosta aikojen kuluessa kertyisikään! Eikä siitä luullakseni koituisi kirjallisuudellemme mitään vahinkoa, sillä suomenkieli on niin pitkäsanaista, että sitä hyvin raskii lyhennellä missä **voi.**

Tahkottu vai tahottu?

Epävarmuutta on myös k:n säilyttämisestä taivuttaessa sellaisia sanoja kuin **nahka, tahko, ruuhka, puhkeaa** jne. Kieliopin sääntöjen mukaan pitäisi k:n niissä kadota, ja moni kirjottaakin esim. "ehjin **nahoin.**" Mutta itäsuomalainen kylmäverisesti vain puhuu **nahkasta, pahkasta, tahkosta,** (tukki-)**ruuhkasta** jne. eikä länsisuomalainenkaan aina henno k:ta kokonaan hävittää, vaan pehmentää sen v:ksi, sanoen esim. "tunnen sen **nahvoissani.**" Kummallakaan kielialueella en ole kuullut puhuttavan **suihusta** enkä (hattu-)**reuhasta,** vaan **suihkusta** ja **reuhkasta.** Kävisi kyllä laatuun kieliopin mukaisesti kirjottaa: "sainpa tuosta kehusta hyvän **nahan.**" Mutta jos koivusta löytää mieleisensä visa**pahkan** näyttäisi hassulta kehasta: "löysinpä hyvän **pahan.**". Tahi jos sattuisi saamaan otsaansa pahkan (kuhmun), tuskin kukaan ymmärtäisi kirjotettua lausetta: "sain otsaani pahan **pahan.**"

Ettemme joutuisi joka sanaa varten laatimaan eri ohjetta, niinkuin englanninkielessä, olisi kai selvintä yleensä säilyttää **k** tuollaisissa sanoissa, paitsi **puhkeaa**-sanan taivutusmuodoissa se olisi pehmennettävä j:ksi, siis **puhjeta, puhjennut** (ei: **puheta, puhennut**). Viimemainitun kirjotustavan yhteydessä tulee mieleen **k:n** käyttö **i:n** jälessä, jossa itäsuomalalainen murre vuorostaan on poistanut k:n, vaan länsisuomalainen sen säilyttänyt pehmennettynä j:ksi esim. selkä, itäsuom. **selän,** länsisuom. **seljän; nälkä, nälän** ja **näljän;** pelko, **pelätä** ja **peljätä;** selkeä, **seletä** ja **seljetä.** Näiden suhteen minusta sopisi antaa itäsuomalaisille voitto nimisanoissa, siis kirjottaa **selän, nälän** (senkin vuoksi, että "näljän" johtuu myös sanasta "näljä"), mutta länsisuolaisille voitto teonsanoissa, siis: **peljätä, peljästyä, seljetä, seljennyt** — ollaksemme johdonmukaisia, koska kerran kaikin kirjotamme **teljetä** (vrt. telki telkeää) eikä **"teletä", teljetty** eikä **"teletty".** Samoin olisi kirjotettava **suljen, suljettu,** ei sulen, sulettu; **aljettu,** ei alettu — johdonmukaisuuden vuoksi, ei sentähden että noita itäsuomalaisia j:ttömiä muotoja voisi "vääriksi" leimata: nehän ovat puhtainta Kalevalan kieltä.

"Semmoinen", mutta ei "suuremmoinen".

Loppuliitännäisten **-lainen** ja **-moinen** suhteen on huolellisten kielenkäyttäjien keskuudessa ollut ainakin minun muistini ajan vakaantuneena sääntönä, että nämä liitännäiset assimileeraavat (yhtäläistyttävät) ainoastaan **yksitavuisen** alkusanan loppukerakkeen, ei useampi-tavuisten. Siis kirjotettava: **tällainen, tuollainen, semmoinen, jommoinen** (ei: tänlainen tuonlainen, senmoinen, jonmoinen), mutta: **tämänlainen, kaikenlainen, toisenmoinen, suurenmoinen** (ei: tämällainen, kaikellainen, toisemmoinen, suuremmoinen). En väitä, että tämäkään sääntö olisi varsin puhekielen mukainen eli ehdottomasti "oikea", sillä olen kyllä kuullut sanottavan **"hitommoinen", pienellainen",** mutta kirjotettuna tuollaiset muodot voivat aiheuttaa epäselvyyttä. Johdonmukaisuuden vuoksi on meidän jotain sääntöä noudatettava.

Jos emme halua antaa raumalaisten kirjakielestämme vapaasti "karat toisen graivärkeihin gii oikken glugum bääll" taikka savolaisen "nuim puolem miehemmitoo täättee," täytyy meidän kirjakielessämme pyrkiä yhtenäisyyteen ja, mikäli mahdollista, säännöllisyyteen. — A. B. M.

Työväenpuolustus

NATIONAL MINERS RELIEF COMMITTEEN EDUSTAJAN MARTIN HENDRICKSONNIN MATKAOHJELMA

Heinäkuulla:

Timmins	22 ja 25 p.
Pottsville	23 p.
So. Porcupine	24 p.
Connaught Station	26 p.
Burritt	27 p.
Sudbury	28 p.
Levack	29 p.
Creighton Mine	30 p.
Long Lake	31 p.

Elokuulla:

Wanup	1 p.
Whitefish	2 p.
Beaver Lake	3 p.
Espanola Station	4 p.
Bruce Mines	5 p.
Sault Ste. Marie, Ont.	6 p.
Sault Ste. Marie, Mich.	7 p.
Sokerisaari, Mich.	8 p

Yllämainituilla paikkakunnilla pydetään ottamaan huomioon tämä matkaohjelma ja järjestämään illanviettoja eli iltamia, sekä huolehtimaan ilmotuksista, että kaikista ryhmistä saapuisi mahdollisimman lukuisat kuulijakunnat seuraamaan mitä kivihiilenkaivajien yli vuoden kestänyt lakkotaistelu on opettanut. On välttämätöntä tietää mitä kolilakkorintamalla tapahtuu.

Kaikki mukaan avustamaan lakkolaisia heidän taistelussaan kuudentuntisen työpäivän saamiseksi ja palkkatasonsa tukemiseen, että olisi mahdollisuus elämän välttämättömyyden säilymiseen.

Yllänimitetyn komitean Toronton keskuksen puolesta,

Toveruudella:
Martin Hendrickson.

Suomesta

Ulkomainen oikeusavustus kommunisteille

Esille tulevassa suuressa kommunistijutussa tulee Ruotsista ja Saksasta tulevien tuomareiden lisäksi myöskin avustaja Englannista

Osoitteeksi siitä, miten Suomen fascistiporvarit suhtautuvat esille tulevan suuren kommunistijutun käsittelyyn ja työläisten ulkomailta hankkimaan oikeusavustukseen, leikkaamme seuraavan pätkän t.k. 5 pnä ilmestyneestä Uusi Suomi-nimisestä porvarilehdestä:

"Kommunisteille asianajajia ulkomailta. "Kansainvälinen punainen apu" pyytänyt oikeusavustajaksi m. m. Lansburya. Kommunistien Tiedonantaja kertoo, että äskettäin rikollisen toimintansa vuoksi vastuuseen saatettujen kommunistijohtajien kommunistinen oikeusapukomitea on neuvotellut saksalaisten työväenjärjestöjen — tietysti kommunististen — kanssa myöskin saksalaisen puolustusasianajajan hankkimiseksi kommunistijohtajille. Tulleen sähkösanoman mukaan saapuu Turun hovioikeuteen Saksasta tuomari Herzfeld seuraamaan asian käsittelyä ja toimimaan syytettyjen puolustajana.

Oikeusapukomitea on samoin käynyt neuvotteluja englantilaisen Georg Lansburyn, Daily Heraldin entisen päätoimittajan, saapumisesta yhdeksi vangittujen oikeusavustajaksi.

Kuten tunnettua, huoltaa kommunististen rikollisten puolustamista Kominternin tytärjärjestö "Kansainvälinen punainen apu", jonka Suomessa toimiva alajärjestö tässä tapauksessa on avun pyytäjänä ja Saksassa toimiva alajärjestö avun antajana. "Poliittisten vankien huollon" varsinaisena tarkoituksena on kuitenkin kommunistisen kiihoituksen harjoittaminen sillä nimellä. Sitä tulee tietysti palvelemaan kommunistiemme järjestämä "oikeusapu" kokonaisuudessaan ja myöskin tänne tilatut asianajajat."

NUORUKAINEN HUKKUNUT MÄNTSÄLÄSSÄ

Kesäk. 27 p. hukkui Mäntsälän jokeen Marjalan kartanon kohdalla, seitsemännellätoista ikävuodella oleva nuorukainen Jorma Viljanen. Hän oli uimamatkalla, eikä hänellä ollut muuta seuraa kuin enonsa pikkuinen poika mukana, joten ei ollut ketään auttajaa. Aikojen kuluttua pikku poika meni kotiin ja kertoi äidilleen, että Jorma sukeltaa kauan, sillä hän on vielä veden alla. Äiti lähetti pahaa aavistaen rantaan miehiä, jotka löysivätkin vaatteet sekä pienen naarauksen jälestä joesta ruumiin, josta jo oli henki paennut. Lääkärin tarkastettua ruumiin totesi hän, että vainajan oli kohdannut sydänhalvaus.

SURULLINEN ONNETTOMUUS KERAVALLA

Pikkutyttö hukkui pesuastiaan

Perjantaina v.k. 29 pnä tapahtui Keravalla ikävä onnettomuus. Elannon myymälänhoitaja Järvisen toisella vuodella oleva tyttönen Maila Järvinen putosi lipeävesiastiaan, hukkuen sinne. Tyttösen äiti oli juuri pessyt vaatteita ja poistui huoneesta viedäkseen ne kuivamaan. Sinä aikana oli pienokainen mennyt kurkoittelemaan ylläkerrotulla surullisella seurauksella. Vaikka tapaus heti huomattiin ja lapsi vietiin lääkärin luo, ei kaikista virvoittelutoimenpiteistä huolimatta henki enää palannut.

VANHUKSEN SURULLINEN LOPPU

Viime kuun 29 pnä löydettiin Komussa Mainalan talon pellon laidassa olevasta savikuopasta miehen ruumis. Toimitetussa tutkimuksessa todettiin, että mieshenkilö, jonka ruumis oli kysymyksessä, on kunnanhoidokki Kalle Tuomenoja, kotoisin Lopelta. Viime aikoina oli hän elättänyt itseään kerjäämisellä kulkien talosta taloon. Poliisitutkinnossa on käynyt selville, että hän oli kovin heikkonäköinen, joten lienee varmaa, että hän on kulkiessaan pudonnut savikuoppaan, jossa ruumis oli jo ollut 3—4 viikkoa. Tuomenoja oli iältään 70-vuotias.

KAKSI KUOLLUTTA AUTO-ONNETTOMUUDESSA

T.k. 2 pnä kello 1 aikaan päivällä sattui Järvenpään Tiilitehtaan luona ikävä auto-onnettomuus. Kun tyhjä Ford-merkkinen kuorma-auto, jonka omistaa autoliikennöitsijä Raitanen Mäntsälän kirkonkylästä, saapui mainitun tehtaan kohdalle teki auton ohjaajan Leppärannan kertoman mukaan pehmeä hiekka sikäli haittaa, että auto ei totellut ohjausta, vaan syöksyi ojaan mennen nurin.

Autokorissa olleet viskautuivat sieltä maahan, loukkaantuen heistä 3 erittäin pahasti. Loukkaantuneet kuljetettiin heti autolla Järvenpään apteekille saamaan ensiapua. Siellä tohtori Carlberg totesi kaksi heistä kuolleeksi, nimittäin Hirvihaarasta olevat Aarne Tuppuri ja Aarne Nissinen. Kolmannelta, Lauri Korhoselta, samaten Hirvihaarasta oli solisluu mennyt poikki, leuka ruhjoutunut ja oli hän saanut muitakin ruhjevammoja. Hänet lähetettiin Helsinkiin kirurgiseen sairaalaan saamaan jatkuvaa hoitoa.

Myöhemmin pidetyssä poliisitutkinnossa ilmeni, että autolla oli ollut hurja vauhti ja oli se ojaan kaatuessaan mennyt toista kertaa ympäri, jolloin mainitut henkilöt ruhjoutuivat auton alla kuoliaaksi.

KAAMEA LÖYTÖ VALKEALASSA

Viime kuun 26 p:vän iltana löydettiin Valkealan pitäjän Selänpään kylässä Saanjärvestä saapas, jonka sisällä oli miehen jalkaluut. Sekä luut että saapas ovat hyvin ajan hampaan kuluttamat, joten ne viittaavat jo kauan sitten tehtyyn rikokseen.

Poliisiviranomaisilta saatujen tietojen mukaan on mainitulla seudulla murhattu eräs venäläinen kulkukauppias noin 15 vuotta sitten, joten jalka mahdollisesti on hänen jäännöksiään. Löytö on jätetty poliisiviranomaisten huostaan.

Liikkeenhoitajaa halutaan

Vapauden Port Arthurin konttorin hoitajan paikka julistetaan täten toimeenkykenevien haettavaksi. Etutilalla otetaan huomioon henkilö, joka voi kirjottaa uutisia sanomalehteen. Ilmottakaa hakemuksessanne myöskin muut mahdolliset kykynne. Valituksi tulevan täytyy hankkia $2000.00 luotettavan takauksen. Ilmottakaa mihin työväen järjestöön ja miten kauan siihen olette kuuluneet. Lähettäkää hakemuksenne mahdollisimman pian sillä valinta tehdään heti kun kyvykkäitä hakijoita ilmaantuu. Lähettäkää hakemuksenne osotteella

Vapauden Johtokunta,
Box 69, Sudbury, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottava rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

MIESTAPPO OULUSSA

Oulussa olivat t.k. 1 p:vän vastaisena yönä työmiehet Johannes Kumpulainen Oulujoelta, ja Feliks Rahko Ylivieskasta yhdessä juopotelleet ja riitaantuneet. Kumpulainen oli uhannut ensin Rahkoa puukolla, jolloin Rahko löi puukolla Kumpulaista kaksikertaa niskaan ja otsaan. Kumpulainen kuoli melkein heti.

POHJATON ON PAPIN SÄKKI

Papin säkki on pohjaton, sanotaan. Sitä todistaa seuraavakin, säälittävä tapaus:

Vesilahden pitäjän Heinäsuon kylässä asuu vanha pariskunta, n. 70-vuotias Kalle Välimäki ja hänen lähes 60-vuotias vaimonsa. Välimäki on jo 11 vuoden ajan maannut avuttomana sängyssä, kykenemättä lainkaan liikkumaan. Häntä vaivaa ankara nivelreumatismi. Perheen elatuksesta on huolehtinut vaimo, kyeten kokoamaan kunnan avustuksen lisäksi ruokaa ja pennosia niin paljon, ettei nälkäkuolema ole vanhusparia kohdannut.

Äskettäin ilmestyi vanhusten asuntopahaiseen poliisi ilmoittaen velkovansa seurakunnan rovastin palkkasaatavaa, kirkollisveroa. Välimäki huomautti avuttomasta tilastaan ja lausui käsityksenään, että hän mieluimmin olisi odottanut herran sanaa julistajan lähettäneen apua kuin karhuamaan palkkaansa häneltä. Mutta mikään ei auttanut. Poliisi sanoi, että papin on saatava palkkansa ja otti vanhuksilta papin saatavan.

Tapaus on kuvaava. Papin säkki on niin pohjaton, että siihen mahtuu kymmenen vuotta sängyssä maanneen avuttoman vanhuksenkin ehkä viimeinen penni!

Lainsuojaton maailmansota

V. 1928 hyväksyi kansainliiton turvallisuuskomitea alustavasti ja samana vuonna kansainliiton yleiskokous lopullisesti ehdotuksen finanssiavun myöntämisestä sotaan joutuneille valtioille ja ehdotuksen sotien julistamisesta laittomiksi.

— Ahaa, nyt on sopiva alottaa, tuumi Englannin ulkoministeri. Sota on julistettu laittomaksi eivätkä arvaakaan kun tässä valloittaa näpsäytämme jonkun valtion vaikkapa Venäjän. Mutta mitäs tässä itse tappelemaan kun voi tappeluttaa toisilla. Sähkötti sitten reunavaltioille asiasta.

Samanlaisen sähkösanoman lähetti myöskin Ranska reunavaltioille.

— Näkyvät komentavan valloittamaan Venäjän, ilostui sotainen Puola. Mitäs sen kun sieppaamme.

Puola hyökkäsi äkkiä Ukrainaan, sai kokonaisen armeijakunnan hukattuaan valloitettua kaksi hehtaaria maata ja yhden hanhen.

— Lähettäkää hanhi tänne sotasaaliina ja pystyttäkää Englannin lippu valloitetulle maalle, sähkötti Englanti. Samanlaisen sähkösanoman lähetti Ranskakin sillä eroituksella vaan, että käski hanhen lähettämään itselleen ja pystyttämään Ranskan lipun valloitetulle maalle.

— Hitto tässä kellekään valloituksia luovuttaman, kiivasteli Puola. Pidämpä itse niin olen tässä suurvalta. Lähettäkööt juupelit vain sitä finanssiavustusta koska tässä olen joutunut hyökkäyksen alaiseksi.

— Katsos kanaljaa, kun aikoo siepata sen hanhen, kiivastui Englanti Ranskalle ja julisti sodan Ranskaa ja Puolaa vastaan. Nämä julistivat vuorostaan ja alottivat vihollisuudet.

— Näkyy alkaneen maailmansota ja Venäjän valloitus, riehahtivat Suomen sotaiset isänmaalliset. Parasta kun lähdemme mekin ja sieppaamme aluksi Pietarin ja nykäsemme sitä finanssiapua kansainliitosta. Paneppas se kolmituumainen tykki ja ilmalaiva kuntoon, komensi vapaehtoisten kenraali varusmestariaan.

— Ei ole mistä panna, valitti varusmestari, ilmalaiva on tipahtanut kalvoon ja tykki on räjähtänyt.

— No ota hiidessä kauhavalainen puukkosi ja valloita Pietari.

— Meneppäs sieppaamaan Pietari ja Moskova, komensi Viron sotaministeri armeijan komentajaa, koska näkyy alkaneen maailmansota.

— Ei saa armeijaa liikekannalle, valitti armeijan pää. Upseerit ovat kaikki tukkihumalassa, tykit ovat juutalaisen panttilainakonttorissa viinavelasta ja sotamiehet ovat niin nälkiintyneitä, etteivät pääse nostamatta pönkilleen.

— No ota kanisteri pirtua ja juota ryssät humalaan niin sillähän valloitat koko maan.

— Jopas juuttaat aloittivat maailmansodan, järkeili kansainliiton tuomioistuimen ylituomari vahtimestarilleen. Sota on julistettu laittomaksi. Käskepäs joku lautamies manaamaan sotijat oikeuteen.

— Lautamiehet on komennettu sotaan, ei tule manaamisesta mitään, julisti vahtimikko.

— No mene itse äläkä siinä kekkuloi joutilaana. Tässä on toteutettava lakia.

Vahtimikko lähti ja palasi sitten poikkijalkaisena ja toissilmäisenä.

— Eivät tule oikeuteen, valitti, tappelevat vain keskenään.

— No, mitäs, annetaan ensikertaisesta esteettömästä poissaolosta 50 markkaa sakkoa. Mutta älänäs! Ei olekaan lakia millä sota julistetaan laittomaksi. Ei voikaan niitä kehveleitä sakottaa, valitti tuomioistuimen pää.

Muutamaa kuukautta myöhemmin ilmaantuivat Puolan, Viron ja suomalaisten edustajat kansainliiton talousosastoon ja alkoivat:

— Sota oli julistettu laittomaksi ja kuitenkin annoitte sotia, mutta ette vain antaneet finanssiapua. Jopas rupesitte kelmistelemään.

— Olisitte valloittanut Venäjän, niin siinä olisi ollut finanssiapua, mutta mitäs teitte?

— Ka, valitti suomalainen, olisi valloitettu, mutta pistivät meidän valloittajamme Pietarissa putkaan kadulla puukko kourassa räyhäämisestä ja sukulaiskamraatin, virolaisen, panivat sinne luvattomasta viinakaupasta. Puolalaiset lähettivät kruununkyydillä kotiinsa. Valloita tässä nyt sitten Venäjä.

— Vai luulette täältä saavanne vahingoukorvausta. Ei tipu, suuttui talousneuvoston pää. Sotavoitot ovat menneet tykkitehtaillijoiden taskuihin ja sotivat valtakunnat ovat tehneet konkurssin. Mistä tässä teille finanssiapua. Mitä annoitte narrata itseänne, senkin tolvanat.

Inkvisiittori.

Kyynillisyydestä

Kirj. Maxim Gorkij.

Alkamme kyynillisyys, mihin yhdistyy korkein mahdollinen määrä raakuutta ja pienin mahdollinen määrä sivistyneisyyttä, esiintyy eri muodoissa. Se vetää kernaasti ylleen pessimismin mustan viitan.

"Turhuuksien turhuus, kaikki on turhuutta", mutisee porvari — kuolleita sanoja — ja verhoutuu romanttisiin riepuihin.

Elämä värisee vapaan luomisen janoa. Tuhansia sankareja menehtyy kamppailussa yleisen veljeyden ylpeän unelman toteuttamiseksi — kyynikko tietää sen. "Sukupolvi menee ja sukupolvi tulee", sanoo hän ja kätkee päänsä vanhaan kirjaan, joka antoi kapinallisen ihmisajatuksen äärimmäisyyteen asti kokea sen jumalan voiman, minkä oli itse luonut itselleen. Kun kuulee pikku kehnon kyynikon lainaavan sanoja tästä aina ihmeellisestä kirjasta puolustaakseen omaa laiskuuttaan ja kyvyttömyyttään, niin tuntee itsensä loukatuksi tuon kirjan puolesta.

Pessimismi, joka kerran oli syvä ja hedelmiä tuottava, vilpittömäin ihmisten rakkauden ja vihan tuote, pessimismi on meidän päivinämme käynyt rihkamaksi, likaisten porvarissormien peukaloimaksi ja muutettu mitään sanomattomien mauttomuuksien rojuksi — hävettää kuulla niitä.

"Emme ymmärrä mitään, kukaan ei voi koskaan paljastaa elämän salaisuutta" sanoo kyynikko — ja piehtaroi paheissa. "Kaikki meidän ponnistuksemme ovat turhat, meidän tietomme on hajatavaraa, välineet, joilla me uskomme voivamme hankkia tietoa, ovat epätäydellisiä ja jäävät sellaisiksi" osoittaa hän, samalla kuin kiihoittuu suunniltaan ilman, että kukaan näkee mitään erikoista syytä siihen.

"Maksaako vaivaa elää?" kysyy kyynikko. Ja sitten hankkii hän kokonaisen laivanlastin todistuksia runona ja suorasanaisena siitä, ettei se maksa vaivaa, mutta elää kauan ja kernaasti, kylläänä ja tyytyväisenä.

Kyynillisyys esiintyy maailman silmissä uuden kauneuden naamiossa. "Elämän määrä on kauneus" selittävät sen edustajat, sanoja, jotka sisimmältään ovat kyynikolle vieraita ja vastahakoisia.

Kaikkialla yltympäri saadaan havaita porvariston rappeutumisilmiöitä: lapsia, joilla ei ole mitään verta suonissaan, naisia, jo puoleksi kuolleita, joissa on kaikki kauneustunne sammunut, paheiden turmelemia nuoria ukkoja samentunein aistein ja luuvalon koukistamin koivin. Kadunkulmissa seisoo mädäntyneen porvariskulttuurin monumentit: apaasit ja prostituoeeratut. Ja kyynikko liikkuu kaiken tämän kurjuuden läpi kuin ruumiinryöstäjä taistelukentän yli, kuin varas kirkkotarhassa ja sanoo: "Palvelen kauneutta." Ja viskautuu polvilleen joidenkin somien mitättömyyksien eteen, pikku piirrosten ja leikkikalujen, pikku patsaiden, pikku loistokantisten kirjojen eteen, jotka ovat pikkusielujen äärettömäin ponnistusten tuloksia. Nämä mitättömyydet täyttävät kyynikon huoneet ja häikäisevät hänen silmänsä halpahintaloistollaan, huumaavat hänet tyhjillä korulauseilla, kiihoittavat hänen tunteettomia hermojaan nuuskaviisailla neronleimauksilla, ja niiden rinnalla katoavat suurten nerojen unelmanäyt ja ikuisen kauneuden kuvat. Menneisyyden ihmeelliset runoilijaluomukset eivät vaikuta enään, niiden nimet unohdetaan, ne vaientaa "uuden taiteen" apostolien markkinamelteli, apostolien, jotka ovat porvariston kaikkein tottelevimpia palvelijoita. Uusi kauneus: kyynikko syventyy pikkuasiain tarkasteluun ja koettaa unohtaa, että kuolematon, nuori ja uusi kauneus piilee rakkaudessa eikä liikaisessa mässäyksessä, teossa eikä passiivisessa toimettomuudessa, ihmishengen kasvussa, unelmain toteuttamisessa.

Porvari jatkaa elämistään eristettynä, mitättömäin pikku pyyteiden ja nautintojen täyttämänä. Elämä on tulvillaan mutta yltympäri virtaa veri, kansan veri, tämän valtavan runoilijan veri, joka on luonut ajattaret ja kaikki jumalat, Prometeuksen, Felikslinnun, Kristuksen ja Saatanan, don Juanin, Faustin ja Ahasveruksen, luonut tuhansia satoja, kertomuksia, legendoja ja lauluja. Olemme kutsuneet kuolemattomiksi niitä, jotka ovat yksinkertaisessa kauneudessa toistaneet meille nämä kansan suurenmoiset luomukset runoina — ja nyt saapuu kyynikko ja sanoo meille: "Kansa on tökerö ja tyhmää, julmaa ja hävytöntä." Ei nähdä toisissa enempää kuin mitä itse omataan, ja kansa voisi vastata kyynikolle Jobin sanoilla: "En tiedä huonoimmin kuin te mitä te tiedätte. Mutta minä haluan puhella kaikkivaltiaan kanssa, haluan asettaa itsensä jumalan vastuuseen."

Ja nyt sattuu, että kansa alkaa uudelleen tulla tietoiseksi voimastaan ja vapautensa oikeudesta. Se kapinoi ja murtaa kahleensa, kyynikon kätkiessä päänsä ja sammaltaessa hädässään: Barbaarit tulevat, kulttuuria uhataan tuholla — meidän kulttuuriamme!

Kaikki tämä on valhetta ja petosta, on kyynillisyyttä, eikä mitään muuta. Ikäänkuin kulttuuri olisi koskaan ollut teidän intohimonne ja rakkautenne — te, penseät sielut! Ikäänkuin se olisi ollut teille uskonto ja pyhä. Joko piiloittaudutte te hädissänne syrjään taikka seisotte kansan vihollisten puolella — kulttuuria vastaan.

Vapaus rakastaa kauneutta ja kauneus — vapautta.

Mutta missä on sitten teidän vapautenne? Missä kauneutenne?

SUURET METSÄPALOT RIEHUVAT CALIFORNIASSA

San Francisco, Cal., heinäk. 19. — Kuumat tuulet ja kuivuus ovat edistäneet tässä valtiossa raivoavien metsäpalojen leviämistä. Yli tuhat miestä etupäässä vapaaehtoisia, taistelevat metsäpaloa vastaan. San Diegon ympäristöllä riehuu kaksi metsäpaloa ja Los Angeleksen lähistöllä kaksi.

Karjalan kansan kovista kokemuksista

Kyhätty kokoon käyttämällä k.kirjaimia

Kirj. K. Kipinä

Kolmannen kk. 28. — 28.

Kaukana Karjalassa, kauniin Kalajärven kupehilla, kukoistavassa keskus (kirkon-) kylässä.

Kuule Karjalan katajainen kansa, kun kerron kauniin kuvan kokemuksiesi kohtaloista!

Kerron kuinka Karjalan korkeiden korpien karkeat kaatajat kaatoivat kuusia, kaatoivat koivuja, kuinka kivikärkisin kuokin kyntivät kuivat, kyiset, karut kivikkokankaansa. Kerron, kuinka kauniin Kalevan kansa koditomana kulki korvesta korpeen, kukkuloilta kukkuloille, kedoilta kedoille karhuja kaatain, kalastellen, koskia käyden, kulkukarjaakin kesytellen.

Kerron, kuinka konttia kantain kävivät kaupungeissa kaupalla kaukana kotikonnuilta.

Kuin karhu kesäisin karjaa kaatain, Karjalan kansa känsäisin kourin kuokki kuivat kanervakankaansa. Kaasivat kaskea. Kylvivät kauraa.

Kurjuutta kylliksi kokivat....

Keksi Kalevan kansa kauan kaipaaman kohtalonsa kertojan — kanteleen!

Kultakutriset kassapäiset kaunottaret kultakätösillään koskettelivat kanteleen kieliä. Kauas kuului kaiku. Kanteleen kielien kaiut kutsuivat kaikkia kansoja kuulemaan kuinka kaunlisti, kuinka kaihoten kielet kertoivat kansan kärsimyksistä, kovista kohtaloista, kurjuudesta.

Korpi "kuollut" kutsuvi koolle karhunsa, kyynsä, kiurunsa, käkensä, kurkensa, kaikki korven kävijät kuulemaan kaunottarien kanteleen kaikuja. Kaikkialla kussa kylmyys, kuolema, kurjuus kylvi kyyneliä kansan keskuuteen — kaikkialla kaikuivat kaivatut kanteleen kielien kaunihit kaijut.

Kaikkialla korven kansan keskuudessa käytiin kisaamaan, kemuamaan.

Kantele kertoi Kullervosta, Kalervon kovakouraisesta kasvatista. Kertoi, kuinka Kullervo "kahden" kortelin korkuisena kävi kostamaan kalliin kasvattajansa kauhean kuoleman.

Kullervolle kävi kauheasti: kostettiinkin Kullervolle. Kalervon kurjat kuoliaaksi kiduttajat keksivät kavalan keinon kostaakseen Kullervolle.

Kullervo köytettiin köysillä kiinni; kaadettiin koksi kyhättyyn koivukasaan. — Kohosi kuoleman kulovalkea kipinöivänä, kuin kuumin kiirastuli, kavalana, kuin kiemurteleva kyykäärme. — Köyhän kansan kesken kiersi kumma kuiske: "Kullervo kuollut"....

Kului kolmen kuutamon kirkasta kajastusta. Kaikki Kullervon, katalat kostajat kertyivät kuoleman koivukasalle, kussa Kullervo, kovakouraisen Kalervon kasvatti kuolemallaan kirottiin.

— Katsos kummaa! Kullervo, kuin kotona konsanaan, kohenteli kepillä kuumia kekäleitä kuumassa kulokasassa. Kaikkein kumminta (kostajien katsella) karvankaan kähertymättä kiharoista kutreista!....

Kalervon kovakourainen kurjaksi kirottu köyhä Kullervo kesti kahtakin kovemmat kidutukset, kunnes kaatui keihäänsä kärkeen, kiroten kurjat kasvattajansa, kotikontunsa, kussa kurjuutta kärsi.

Filmivalokuvausvälineet

Filminauha on tehty selluloidista. Selluloidi on tehty kemiallisin menetelmin puumassasta. Valokuvan ottaminen tällaisella nauhalla perustuu samaan menetelmään kuin tavallinenkin valokuvaus. Kemiallisesti on levy — tässä tapauksessa filminauha — tehty sellaiseksi, että valotus heijastuessaan eri esineistä vaikuttaa vissin prosessin levyn pinnassa ja saadaan siten syntymään kuva.

Niinpä filminauhakin on kuin lasia tahi kuin katinkultaa, ollen kuitenkin taipuisaa, muistuttaen paperia. Kun siinä ei ole valokuvausainetta, niin se on myöskin lasin väristä, läpinäkyvää. Valokuvausta varten siihen laitetaan tummaa väriä, toiselle puolelle, toisen jäädessä entiselleen.

Filminauhan leveys on 36 milliä. Siinä on kummassakin reunassa pienien välimatkojen päässä reijät, jotta nauha voi läpäistä valokuvaus- ja kinoaparaatin koneistot. Ilman näitä reikiä, eli siis varsinainen kuvan leveys on 26 milliä. Kunkin erillisen kuvan korkeus nauhassa on 18 milliä.

Tämä selluloidi, eli filminauha on sangen tulenarkaa, joten filmiä kuletetaan ja säilytetään peltilaatikoissa. Jotta ne eivät kuivuisi, niin usein vielä asetetaan laatikkoon firmirullien väliin kostutettua imupaperia. Kaikissa maissa on yleensä lakimääräyksiä filmien kuletuksen ja säilytyksen suhteen. Tästä osittain myöskin johtuu, että yleensä vaaditaan filmien kanssa tekemisiin joutuvilta henkilöiltä (elokuvateatterin koneenkäyttäjiltä) täysi ammattitaito. Sillä jos esim. lasilinssin läpi menevä hiililampun sähkövalo pääsee kohdistumaan pysähtyneeseen filmiin, niin tämä filmi syttyy heti palamaan. Siis filmin täytyy kinokoneessa olla yhtämittaisessa liikkeessä, vain sekunnin murto-osaksi pysähtyen lasilinssin eli objektiivin eteen. Sattuneessa tulipalossa voi tulla myöskin suuria taloudellisia vahinkoja, sillä filmi maksaa paljon.

K.

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE
Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto, osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. McDonald, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

L. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitea, Porcupine, Ont.

BOWIE'N s. s. osaston kokoukset pidetään 1:n ja 3:n sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solequa, B. C.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, hallintotun, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN PIIRI No. 5:nnen (K.-O:n) toimeenpanevan piirikomitean ja kp:n Sudburyn kaupunkijärjestön osotteet ovat: Box 754, Sudbury, Ont. — Kommunistipuolueen Sudburyn järjestön sihteeri-rahastonhoitaja, S. C. Neil, on tavattavissa Vapauden toimituksessa, Liberty-rakennuksessa, 9 Borne-kadulla.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Ruohonen, os. Box 261, Creighton Mine, Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

CONMEEN S. J. osaston työkokoukset joka kuun toinen sunnuntai; kirjeenvaihto-osote: A. Janatuinen, Mokomon P.O., Ont.

CODNERIN OSASTON kirjeenvaihto-osote on: M. Randala, L. Box 328, Rocky Mountain House, Alberta, Canada.

S. J. COTEAU HILLIN osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäisenä ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Dinsmore, P. O., Sask.

S. J. CREIGHTON osaston kokous on joka kuukauden 4:s sunnuntai kello 2 j.pp. P. O. Box 92.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

S. J. CONNAUGHT STA. ja METSÄMIESTEN UNIO-OSASTON osote: Box 35, Connaught Sta., Ont. Kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 311 Robertson St., Fort William, Ont.

S. J. INTOLAN osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 2 j. pp. Osote: S. J. Osasto, Intola, Ont.

S. J. NORTH BRANCHIN osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430, Port Arthur, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, Box 29, Shaunavon, Sask., Canada. viimeinen sunnuntai, kello 1 j.p.p. Osote:

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:n sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 87, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:men sunnuntai kuussa kello 2 i.p.

DUNBLANEN S. S. OSASTON osote on: Box 13, Dunblane, Sask.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on: Alf. Hautamäki, 223 Second St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä yllämainitulle osotteelle.

S. J. LARDER LAKEN osaston osote on: Urho Aalto, Box 16, Larder Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON TYÖKOKOUKSET pidetään osaston huoneustolla, 239 St. Antoine St., jokaisen kuukauden ensimäisenä sunnuntaina, kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä, kello 2 iltapäivällä. Osaston kirjevaihto osoite: S. J. Montrealin osasto, 239 St. Antoine St., Montreal, Quebec.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. KENOGAMIN OSASTON kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai kello kaksi ip. Kirjeenvaihto-osote: V. Kangas, Box 180, Kenogami, Que.

L. W. I. U. of Canada Kenogamin osaston kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, kello 2 ip. osaston haalilla. Postiosote: Box 233, Kenogami, Quebec.

S. J. PORT ARTHURIN osaston kokoukset joka kuukauden 1:men sunnuntai; johtokunnan kokoukset kuukauden viimeinen tiistai; näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko; jaosto kokoontuu joka toinen tiistai. Kaikkien kokousten aika on klo 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ontario.

ROUYN, QUEBECIN, S. J. osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai kello 2 ip. ja L. W. I. Union kokous joka kuukauden toinen sunnuntai kello 1 ip. Postiosote: Box 94, Rouyn, Que.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 j.pp. Kirjevaihto-osote: Maiju Hela, Rose Grove, P.O Ontario.

S. J. SAULT STE. MARIEN No. 5 työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, alkaen klo 8 i.p. Osote: 626 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 i.p. Osote: Box 523.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla Haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. J. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistysmielinen järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corners, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 2:n sunnuntai klo 2 j.p.p. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON No. 65 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton Haalilla, 2605 Pender Street East.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisten Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näytämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 1000 Belmont Ave., Chicago. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tästä yllämainitulla osotteella.

Ylösnoustessa pimennoista

Oulussa ilmestyvän vasemmistolaisten lehden, Pohjan Voiman, lakkautti Suomen fascistinen hallitus kolmeksi kuukaudeksi. Kärsittyään rangaistuksensa, singahuttaa Pohjolan raatajarahvaan äänenkannattaja rohkeasti taistelulipansikkaansa vallassa olevalle luokalle tervehdyskirjotuksessaan, minkä se julkaisee ylösnousemusnumerossaan, joka ilmestyi tämän kuun 1 päivänä. Julkaisemme tuon voimakashenkisen kirjotuksen kokonaisuudessaan. Se kuuluu:

Sama säyel mi soi yli Kainuun,
teon laulu, min Pohjola loi.

Pohjolan työnraatajat! Terve, Teille, karun elämän karaisemat veljet ja siskot, missä ikinä lienettekin — kymien varsilla tai kivelliöiden synkissä siimeksissä. Ja terve, Teille, jotka vihaisesti viiltävien koneiden ääressä luotte uusia arvoja ja, Teille kaikille, jotka hiljaisesti ahertaen vaivoja välittämättä elämän lähdettä rikastutatte.

Kolmen kuukauden aikana ei meillä ole tilaisuutta ollut vapauden taistelua seurata, ei sen suruja eikä riemuja, ei voittoja eikä sen saavutuksia. Olemme olleet suljettuna luolaan, jonka suulle vihamies on kiven vierittänyt. Olemme olleet suljettuna luolaan,leel Olemme kuulleet ulkona taistelun kaikuna kiirivän, mutta emme ole voineet sanoa, vihollisenko voiton ulvonta vaiko omiemme taistelunhuuto se lienee, joka kulloinkin on voitolla ollut.

Sokaistuna on eteenpäin saatu hapuilla ja pimeydestä on eteemme noussut vain vihollisen valheen luomat, kuumehoureisen kuvat, joiden avulla on yritetty meitä peloittaa ja asemiltamme peräännyttää.

Tällä aikaa onkin ehtinyt niin paljon tapahtua. Lujasti on taantumuksen lintu iskenyt kyntensä työtätekevään kansaan. Louen akka on ollut ulkona ja sen mustien siipien suhina on käynyt yli maailman uhaten väleen iskeä upoksiin lujan laivamme. Myrskyn on nostanut ja kovia aikoja olemme saaneet siinä kokea.

Luokkaveljemme ja siskomme ovat kuitenkin kestäneet koettelemukset ja vieläpä kulkeneet voitokkaasti eteenpäin. On kyllä ollut riveissämme heikkojakin kohtia. Sen rehellisesti ja peittelemättömästi tunnustakaamme. Uskallamme sen tehdä syystä, että olemme luokkataistelijoinakin vain ihmisiä, mutta myöskin työläisiä, joiden maailmankatsomus ei riipu siitä tai tästä teosta tai tekemättä jättämisestä vaan vuorenvankasta aatteesta, jota ei mikään petturuus, heikkous eikä salakavalinkaan viekkaus, ei edes vaino eikä välitön väkivaltakaan voi miksikään muuttaa.

Se on aate, "mi soi yli Kainuun", mi soi yli Pohjolan — niin yli koko maailman se soi.

Kuinka syvään tämän aatteen juuret ovat työntäytyneet työväestöön, olemme olleet tilaisuudessa havaitsemaan aina, kun vastustajamme on iskenyt työväkeä tai sen edustajia. Pahimmat haavat eivät ole muuta aikaansaaneet kuin lujemman liittymisen luokkataistelun tunnuksien ympärille ja sen sijaan, että veremme olisi vuotanut ja vihollinen ilkkuen saanut iloita heikkoudestamme, ovatkin työtätekevät tarttuneet känsäisillä kourillaan lujempiin otteisiin ja ryhtyneet uudelleen suunnittelemaan keinojaan. Näin porvariston voimatoimenpiteet kasvattavat oratsa tähkäpäille ja kypsyttävät luokkataistelun viljaa heilimöimään entistä ehommin. Niinkuin keväällä lämpimän ohella kylmät viimat vahvistavat kortta, jotta se paremmin kantaisi pullistuvaa tähkää, vahvistaa vaino ja väkivalta työväenluokan pyrkimyksiä historiallisen tehtävänsä täyttämisessä.

Nykyinenkin vainokausi on eroittanut heikot riveistämme, paljastanut virheemme ja antanut tulevaisuudelle kokemuksia ja opetuksia, joista meillä tulee vielä paljon hyötyä olemaan. Vielä se on tuonut mukanaan välittömiä voittojakin. Samalla aikaa kun taantumus kaikissa maissa on hyökännyt taistelevaa työväenluokkaa vastaan, ovat työläiset saavuttaneet paljon merkitseviä voittoja. Ranskassa ja Saksassa on vaaleissa menty lujasti eteenpäin. Ranskassa kohotettiin äänimäärää lähes kahdellasadalla tuhannella äänellä. Vain sosialidemokraattien täydellinen yhtyminen porvariston rintamaan ja vaalitavan muuttaminen heidän myötävaikutuksellaan taantumukselliseksi esti työväkeä myöskin parlamentissa kohottamasta edustajalukuaan. Saksassa päästiin kolmeen ja neljännesmiljoonaan ääneen ja parlamentissa kohotettiin edustajain lukua samassa suhteessa. Suurin voitto näissä maissa oli kuitenkin siinä, että työväestön johtava osa mursi valheen muurit ja joukolla marssi taistelujen tielle.

Tässäkin maassa olemme saaneet kokea työläisten kasvaneen taistelukokemuksen ja tahdon tuloksia. Kun maalaisliiton hallitus edellisellä kerralla yritti kitkeä juurineen maasta luokkataistelumme hävittämällä silloisen puolueen sosialidemokraattien samanaikaisesti hyökäten vihaisesti ja viekkain sekä salakavalin ottein vastaamme, tapahtui, että työväki oli hetkisen tyrmistyneenä. Isku vaikutti vielä silloin.

Nyt kävi toisin.... Taantumuksen ensi iskun kohdatessa työväestön luottamushenkilöitä ja työväen huomatessa vaaran, mikä uhkasi sen valtiollista ja taloudellista taistelutoimintaa, ryntäsi se esiin melkein samassa silmänräpäyksessä. Taantumuksen hyökkäys vaikutti kuin sähköisku, joka pani paraimmat joukot liikkeelle. Takaiskua ei tullutkaan, kuten porvaristo ja sen kätyrit, sosialidemokraatit, olivat laskeneet. Joukot eivät tähän mennessä ole luovuttaneet tuumaakaan maata viholliselle. Päinvastoin ovat hyökkäykset joukkojen taholta voimistuneet ja osaksi on porvaristo itse pakoitettu peräänttymisen tielle.

Olemme sittenkin viimeisinä taisteluvuosina päässeet kotvan matkaa eteenpäin. Olemme onnistuneet luomaan luokkataisteluista työväen toimintaa ja kuljettamaan luokkataistelun sinne, mihin se kuuluu — työpenkin ääreen. Se on tämän hetken suuri voitto ja merkitsee itse asiassa historiallista käännettä. Se on sitä "teon laulua, mist' osan myös Pohjola loi" vapaasti tulkitaksemme Pohjolan raatajien kauniin laulun sointuvaa säettä.

Ei ole syytä mielenmasennukseen, ja kaikkein vähimmin on syytä kallistaa korvaansa viekkaille jotka haluaisivat kuiskutella korvaamme varotuksiaan ja ohjauksiaan. Olemme selvillä vesillä, ja jos meitä lyödäänkin, niin lyömme myöskin takaisin. Se on sittenkin Pohjolan laulun sisin ja kallein ajatus, sillä "toki keskellä hankea, hallaa, me seisomme pystyssäpäin".

Niin — koska jälleen olemme päässeet pimeän taipaleelta kohteeseen, jossa uudelleen saamme äänemme kuuluville, niin on lähdettävä liikkeelle uusin innoin sekä toivein. Pohjalaiset toverit! Ryhtykäämme kukin osaltamme ripein ottein asiaan käsiksi! Kohottakaamme takaisin äänenkannattajamme sille korokkeelle, johon olimme sen nostaneet, mutta josta vastustajamme sen hetkeksi työnsivät alas! Olkoon heidän riemuaikansa yhtä lyhyt kuin tarkoituksetonkin. Ainoan, minkä he saavuttivat, oli rehelliselle toverille kärsimysajan lisäämistä ja vihollistemme omilletunnoille vähäisen rauhoitusaikaa tukkimalla totuuden ääneltä kotvan ajaksi suun. Mutta totuus itse siitä vain vahvistui, ja Pohjolan työväkeä se terästäköön voittamaan vaikeimmatkin kohteet taistojen tiellä.

Näyttäkäämme heille, että Pohjolan raatajakansa on murtumaton! Se taistelee ja voittaa!

Pohjolan raatajatoverit! Rohkein rinnoin eespäin rynnätkää! Kohottakaamme punainen viirimme korkealle ja iskekäämme vastustajaa mominkertaista voimakkaammia teoin ja ottein.

Emme valita vaivojamme. Päinvastoin olkoon taistelumme ilomme ja lohtumme! Olkoon se meidän talven kahleita kirvoittava keväinen voima ja kesäisen autereen kaltainen ilomieltä kohottava tunnelma. Kaukana meistä olkoon ankea toivottomuus ja hyisen syyshallan lohduton ankara lohduttomuus.

Me olemme työn palvelijoita, tekijöitä ja vaalijoita. Meistä riippuu elämä. Ei mitään ilman työtä; ei elämää, ei elämisen iloa, ei tulevaisuutta enempää kuin menneisyyttäkään. Kaikki on ollut, on nyt, ja tulee olemaan vain sen kautta että me, työntekijät, teemme työtä. Työ on yhteiskunnan kaiken elämisen ehto. Ilman sitä ei ole mitään. Ilman sitä kuolisivat yhteiskunnat kuin kasvi, joka kovalle kalliolle viskattuna hetken kuluttua nääntyy ja kuihtuu.

Me olemme siis yhteiskunnan todellisia ylläpitäjiä ja meille yksistään siis kuuluu elämisen oikeus ja meidän

TILATKAA VAPAUS!

armostamme myöskin riippuu, mitä siinä sivulla sen lisäksi voi olla. Näin kuuluu laki — se ainoa laki, joka on ihmisten laatimien lakien yläpuolella ja heistä riippumaton. On kyllä totta, ettei se tänään ole kirjoitettu laki vaan päinvastoin kirjoitettu laki on tämän ainoan todellisen lain suoranainen vastakohta. Mutta se seikka ei hituistakaan muuta itse totuutta. Eikä totuutta sen tautta ole hengiltä saatu.

Mutta tämän totuuden voittoon vieminen, sehän on taistelumme keskeisin kohde ja päämäärä. Ei sen enempää, mutta ei myöskään sen vähempää.

Kun korven asukas lähtee viimaan ja tuiskuun suorittaakseen vaikka kuinka vähäpätöisen luokkataistelutehtävän, on se teko, jonka tarkotus on saattaa totuus voittoon. Kun raatajat hetkeksi laskevat ahkerat kätensä lepäämään ja suoristavat työn koukistaman ruumiinsa suoraksi, silloin liikahtaa työn jätti, silloin sinkoaa peloittava varotus kohti väärän vallan hoitajaa, silloin leimahtaa uhma joka tietää totuuden elävän voimakkaana itse voimanlähteessä — työntekijässä. Silloin on aina valheen mahdilla kiire; silloin sen huuto tavallisesti täyttää kokonaisen maailman.

Mutta tulkoon mitä tulemaan pitää! Tiemme on vaikea. Tiemme on ankara. Sittenkin sitä kuljemme. Emme voi emmekä tahdokaan muuta kulkea. Valehtelisimme, jos toisin sanoisimme. Tämä olkoon ylösnousemispäivänä Pohjolan raatajarahvaan julistus porvaristolle. — M. Rosenberg.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

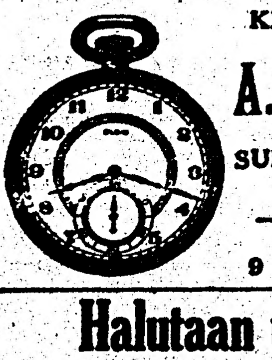

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä nykyään oleskelee veljeni **Juho Mäki**, viime talvena ollut Rouyn perukoilla. Ole hyvä ja anna itsestäsi jotain tietoa. Jos hän ei itse satu tätä huomaamaan, pyydän tovereita jotka mahdollisesti tietävät hänen nykyisen olinpaikkansa ilmoittamaan hänestä minulle. (155

Arvi Mäenpää,
Box 337, Blind River, Ont.

HAUTAJAISET

Saatte parhaan pienellä maksulla. Saatte eniten.
Myöskin suomalaisen henkilön avuksenne, joka pitää huolen kaikesta, ilman mitään lisämaksuja.
MR. M. O. WAINIKAINEN
Apulaishautaantoimittaja.
DUCHARMES FUNERAL TOIMISTOSSA
Ruumisvaunu-auto mihin tahansa 20 mailin sisällä Sudburyn ympäristöllä $10.00.
DUCHARMES FUNERAL PLACE
(Vastapäätä toria)
Puhelin päivällä 392, yöllä 226
Apulaisen puhelin 552
SUDBURY (153) ONTARIO

$50.00
palkinto palkinto
annetaan kenelle tahansa, joka tuo sellaisen kellon jota emme voi korjata.
DAVIS BROS. LTD.
Expertti kelloseppiä sekä juvelikauppiaita.
BOX 62 SUDBURY, ONT.

Toht. Jos. Teich
HAMMASLÄÄKÄRI
Strand teatteri rakennuksessa.
Kirkland Lake, Ont.
Puhelin 44
Kaasun avulla poistetaan hampaita.
SILTA Y.M. HAMMASTYÖTÄ

100
JALKAA LAPAMATOJA
[illegible]
ALVE-SATSI
[illegible]
F. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

TÄNÄÄN, LAUANTAINA,

Union-kentän lavalla pistetään jalalla koreasti, oikein suurella joukolla. Tanssit alkaa klo 9 illalla. Liput 25c. Karvisen komppania soittaa.

ALKAA UNHOITTAKO

että huomenna, sunnuntaina, on iltamat Long Lakella pohjois-Ontarion metsätyöläisten lakon avustamiseksi. Iltamat alkaa kello seitsemän illalla, kuten torstain lehdessä oli mainittuna.

SUURET TANSSIT TIISTAINA

Kisan kenttäkomitea toimii suuret tanssit ensi tiistaina Union-puiston tanssilavalla. Sateen sattuessa haalilla. — Niin että — pitäkäähän tanssihaluiset tämä tilaisuus mielessänne. Lähemmin asiasta ilmotamme vielä maanantaina ja tiistaina.

HARJOTUKSIA

Näytelmästä "Naisen tahto" on harjotukset maanantai-, tiistai-, torstai- ja perjantai-iltoina, alkaen klo 7.30 täsmälleen. Jokaisen henkilön, jolla on rooli, on saavuttava kaikkiin harjotuksiin.

Creighton Mine

25 DOLLARIA METSÄTYÖLÄISLAKKOLAISILLE

Toissa iltana pitämässään kokouksessa päätti kommunistisen puolueen täkäläinen keskuskomitea lahjottaa kaksikymmentäviisi dollaria pohjois-Ontarion metsätyöläislakkolaisten avustamiseksi. Mainittu summa on jo tätä kirjottaessa lähetetty puutavaratyöläisten teollisuusliiton sihteerille Port Arthuriin, sieltä edelleen lähetettäväksi lakkolaisille.

VELLAMON UHRI

Viime keskiviikkona hukkui täkäläiseen Pump-järveen paikallisen kaivoksen ylimmän työnjohtajan W. J. Rolfen 9-vuotias tyttönen Betty. Hänen arvellaan olleen kivellä leikkimässä ja vierähtäneen siitä veteen, josta ei päässyt pois elävänä.

TYÖVÄEN URHEILU

Kilpailukutsu

Ainoastaan täten kutsumme kaikkia C. S. T. U. Liiton alaisia seuroja jäsentensä kautta yleisiin rata- ja kenttäurheilukilpailuihin, jotme Beaver Laken urheilukentällä ka asianomaisella luvalla järjestämelokuun 12 p:nä 1928. Toivoen runsasta osanottoa, merkitsemme vointimme mukaan valmiina vastapalvelukseen.

Työläisurheilutervehdyksin
Beaver Laken v.- ja u.-seura Jehu
Aug. Wirta, puheenjohtaja. L. Laine, sihteeri.

Kilpailuohjelma: Alle 12 v. pojille 3-ottelu, (60 m., korkeus- ja pituushyppy); naisille 3-ottelu (100 m., pituus- ja korkeushyppy); 3x 1000 m:n viestinjuoksu Soon v.- ja u.-seura Vesan maljasta; miesten ja 35 v. 5-ottelu (kiekko, korkeus, keihäs, kolmiloikka ja 200 m.); alle 18 v. 1500 m:n ja yleinen 3000 m:n juoksu.

Kilpailut aletaan klo 10 a.p., 3x1000 m:n viesti juostaan klo 11 ap., 3000 m:n juoksu klo 4 i.p. Toiset kilpailut suoritetaan kutsussa olevassa järjestyksessä.

Kilpailijoiden pitää olla viimeistään klo 10 B. L. osaston talolla.

Pyydämme seuroja tekemään osanottoilmoitukset elok. 5 p:n mennessä. Varaamme vapaat asunnot vieraspaikkakuntalaisille. Palkintoja jaetaan 3 kussakin sarjassa.

Osanottoilmoitukset tehtävä osotteella: N. Piispanen, Box 75, Worthington, Ont.

Saksan sosdemit särkeneet työväen urheiluliiton

Saksan luokkatietoisilla työläisillä on jo 35 vuotta ollut oma urheiluliike. Eräät silloin luokkatietoisten pohjalla toimineet ja porvarien vihaamat sos.-dem. puolueen jäsenet lähtivät jo 18-vuosisataluvulla porvarillisista urheilujärjestöistä ja perustivat oman liittonsa. Tämä sai taistella tuhansia vaikeuksia vastaan ennen sotaa, mutta sillä huolimatta kasvoi se sisään- ja ulospäin, pääasiassa sen johdosta, että sillä oli terveempi pohja kuin porvarillisilla kilpaurheilujärjestöillä. Sodan jälkeen virtasi liittoon suuria työläisjoukkoja, minkä liiton jäsenluku kohosi lähes 1 miljoonaan. Lukumäärä tuntuu mahtavalta, mutta on se kuitenkin vain murto-osa siitä mitä se voisi olla, sillä porvarillisissa urheilujärjestöissä on noin 6 miljoonaa jäsentä, joista vähintäin 80% työläisiä.

Alkuvuosinaan oli DATSB. — kuten liittoa kutsutaan — jyrkässä oppositiossa porvareja kohtaan, hyläten periaatteessa kaiken yhteistoiminnan näiden kanssa. Jäsenistön suuri enemmistö on edelleenkin sillä kannalla, kun taas hyvin palkatut virkailijat, puolueessa linnarauhapolitiikkaa uskollisesti toteuttaen, taistelevat nyt sitä vastaan, mitä pitivät eilen oikeana, ollen yhteistoiminnassa ja ottaen osaa yhteisiin kilpailuihin monarkistien johtamain porvarillisten urheiluseurain kanssa. Suuret sos.dem virkaherrat tukevat myös porvarillisia seuroja myöntämällä määrärahoja ja urheilukenttiä, kun he taas ovat olleet jopa suorastaan vihamielisellä kannalla "omaa" liittoaan kohtaan.

Kuvaavaa mielialalle DATSB:ssä on, että kommunistit ovat perustaneet suuren joukon paikallisia osastoja, m.m. liiton suurimman, nimittäin Berlinin osaston, missä sosdemit ovat olleet vaivaisena vähemmistönä. Liike on monesti ollut menossa myttyyn, mutta pysynyt pystyssä kommunistien pysyttämän kurin ja heidän sovun vuoksi tekemäinsä myönnytysten nojalla liiton diktatooriselle johdolle. Eheyden vuoksi ovat kommunistiset urheilijat menneet niin pitkälle, että ovat totelleet liiton terroristeja, kun nämä ovat kieltäneet heitä esim. pelaamasta venäläisiä jalkapallojoukkueita vastaan, terroristeja, jotka iloitsevat, jos jäsenet saadaan kisailemaan fascistien kanssa.

Kommunistien johtama oppositio, joka on käsittänyt kymmeniätuhansia jäseniä, näiden joukossa suuren määrän puolueettomiakin, totteli niinikään, kun liittojohto sääntöjen vastaisesti kielsi Berlin—Brandenburgin piirikonferenssin käymästä loppuun neuvottelujaan sekä kieltäytyi hyväksymästä suuren enmmistön valitsemaa piirihallintoa.

Vuosien kuluessa on porvarillisten puolueiden painostus sos.-dem. puolueeseen käynyt yhä tuntuvammaksi, ja päästäkseen hallitustabureteille, ovat sos.-dem. johtoherrat osoittaneet porvareille myötämielisyyttä joka alalla. Niinpä ryhtyivät he lopuksi särkemään koko työväen urheiluliiton. Joku aika sitten särkivät he Berliinin osaston, mistä "Vorvärtsin" käskystä luopuivat sos.-demit eli "Luonnonystävät", muodostaen oman järjestönsä, joka käsittää vain rahdun Berliinin työläisurheiluväestä.

Tämä oli kuitenkin vain alkua. Tämän jälkeen organisoitiin 200 sos.dem. lehteä ja niiden propagandan avulla ja muilla veijaustoimilla onnistuttiin äskeisessä kongressissa valita sos.-dem. johto ja eroittamaan kaikki Berliinin huomattavimmat johtajat, jotka oli valtaisella enemmistöllä valittu kongressivaltuutetuiksi, kaikki asiattomain verukkeiden turvin, kuten johdon arvostelemisen johdosta j.n.e. Hulluinhuonemaisuuden huippu saavutettiin kongressissa sillä, että liitosta erotettiin esseniläinen toimittaja Hamm sen johdosta, että oli kommunistilehdessä arvostellut erään sos.-dem puoluepampun esitelmää, joka ei lainkaan kosketellut urheilua!

Täten ollaan Saksan urheiluliitossa jouduttu varsinaisiin kerettiläisvainoihin, sillä edellämainittuja yksityisiä erottamisia tulee seuraamaan joukkoeroitukset.

Eräs kuvaus Nobilesta

"Stockholms Dagbladetin" kirjeenvaihtaja Lars Hansen antaa seuraavan purevan kuvauksen Nobilen lähdöstä napalennollensa:

Italian tehdessä lentoja Svalbardiin ja Frans-Josefin maahan Nobile kertoi tiedonannoissaan, että pohjoiset myrskyt äkkiä herpaisivat ilmalaivan. Kaikesta, mitä olen nähnyt ja kuullut täällä ylhäällä, en yhtään epäile, että arktinen ilmasto on herpaissut myöskin tämän naurettavan retkikunnan johtajan. Näin omin silmin koneen lähdön viimeiselle naparetkelleen. Virheellisen lastauksen tähden täytyi bensiini pumpata kahteen kertaan, ja sillä aikaa, kun miehistö kulutti kokonaista kaksi tuntia uskonnollisiin menoihin, kulki Malmgren ympäri kiukusta puhisten kokoillen tavaroitaan, joita muut olivat heitelleet huiskin haiskin.

Muutoin ei Malmgren eikä koneen kuljettaja, Mariano olleet halukkaita lähtemään liikkeelle, koska ilma ei tuntunut oikein lupaavalta. Mutta kenraali oli kerta kaikkiaan päättänyt lähteä.

Sen jälkeen, kun risti, joka piti heittää pohjoisnavalle, oli siunattu, astui Nobile upseereineen hangarin eteen, antoi käskyn tuoda samppanjaa ja joi maljan matkan onneksi. Nobile näki minut ja kutsutti minut luokseen.

Sitten hän sanoi: "Tehän olette äskettäin sähköttäneet, että me juomme paljon viiniä. Tahdotteko juoda knassani?"

Sanoin, etten ollut sähköittänyt sellaista, vaan että sen on mahdollisesti tehnyt joku Kings-Bayssa oleva.

Nobile näytti olevan vastaukseeni tyytyväinen. Hän pyysi upseereitaan menemään hieman taaemmaksi, asetti italialaiset filmaajat meidän eteemme ja antoi hakea samppanjaa, jonka jälkeen minulle tarjottiin täytetty lasi.

Sitten kohotti Nobile lasinsa sanoen: "Sanomalehdistön malja!" mutta sen sijaan, että olisi vienyt maljan huulilleen ja juonut, hän juoksi upseeriensa luo ja piiloutui heidän taakseen.

Muutamia sekunteja seisoin ymmärtämättä mitään, mutta kun Nobile miehistöineen alkoi nauraa, aivankuin olisivat tahtoneet tehdä minusta pilkkaa, sain takaisin järkeni ja heitin lasini upseerien jalkoihin, jolloin se meni pirstoiksi.

Joukossa oli yksi ainoa mies, joka ei nauranut, ja se oli Mariano. Hän katseli päämiehensä sopimatonta käytöstä synkin ilmein.

Paikalla olevat norjalaiset pitivät kohtausta kiusallisena. He näkivät uuden todisteen siitä, että Nobile on sairas mies.

Vallankumouksellisia näkemässä

Ei ollut sitä onnea, että olisimme nähneet elävänä Leninin — tämän vuosisadan ensimmäisen neljänneksen suurimman vallankumouksellisen. Näimme hänet vain Moskovan Punaisella torilla olevassa mausoleumissa, jossa hän lasikuvun alla uinuu.

Felix Tshersliinski, Frunse, Krasin — ja monet muut jäivät näkemättä. Vain Kremlin muurien luona näimme heidän hautakivensä.

Mutta monta suurta vallankumouksellista olemme nähnyt elävänä silmäimme edessä.

Kukapa ei olisi kuullut Josef Stalinista, "rautaisesta bolshevikista", NKP:n sihteeristä. Näemme hänet ihkaelävänä nytkin edessämme. Hän seisoo Lenin-mausoleumin katolla ja katselee kauan, tunnista toiseen, suunnattomien työläisjoukkojen kulkuetta, joka vyöryy läpi Punaisen torin Vapunpäivänä. Mitä miettii tuo harmaaseen sotilassinelliin pukeutunut jäyhäkasvoinen, vaitelias mies? Näen kuinka kalpeat, lujat kasvot yhtäkkiä hymyilevät, kun työläisjoukot lainehtivat valtavina aaltoina. Aavistamme, että nyt on vanhan kumousmiehen riemukas hetki: nähdä se luokka jonka kanssa on vuosikymmenet rinnan taistellut, punalipuin ja vapaana. Se on ihanaa.

Myrskyinen on ollut tuon keskikokoisen miehen elämä. Suutarin poikana Tiflisistä maailmalle. Raskasta työtä lapsuudesta lähtien. Vihdoin oppilaaksi seminaariin. Sieltä eropassit kumouksellisen "vehkeilyn" vuoksi. Sitten vankiloihin, Siperiaan, maanpakoon. Maanalaista työtä. Vaaroja ja taistelua vuodesta toiseen — kas siinä kumousmiehen elämä.

Leo Trotski seisoo puhujalavalla. Harmaantunut valtava harja hulmahtaa ja silmät säkenöivät lasien takaa. Hän puhuu saksaksi. Sali sähköittyy, vaikka mies ei ole oikealla linjalla. Puhuu puoluetta vastaan. Taistelija heiluttaa paholaismaisella vimmalla sotatapparaansa, vaikka seisookin yksin... Hän on Trotski, maalaisapteekkarin poika, joka eroitettiin koulusta, kun pilkkasi jumalankuvaa...

Kas, miksikä salissa kajahtavat kättentaputukset? Puhujalavalle on astunut sangen lyhyt mies. Hän on Bucharin — teräsväaseinen marxilainen teoreetikko. Lyhyesti, sattuvasti, kirkkain ajatuksin, mutta ei ulkonaisesti kaunopuheisesti hän selvittelee maailmanvallankumouksen kulkua, Neuvostoliiton taloudellista kehitystä — kymmeniä muita suuria kysymyksiä. Hän on lääkärinpoika Smolenskinsta — sangen köyhästä venäläisestä kuvernementista. Miehestä piti tulla kerran — monilahjainen kun on — taidemaalari, mutta "se politiikka" sotki pelin ja hänestä tuli bolsheviki jo kauan sitten. — Onnittelemme muuten tätä käännettä.

Yli laajan paraatikentän, ohi tuhatlukuisten sotilasrivien, ratsastaa lyhyt, tanakka mies, jolla on työläisen rehelliset, avoimet kasvot. Voroshilov! Sota- ja meriasiain kansankomissaari... Nuolena kiitää ratsu ja hurraahuuto kajahtaa... Sotilaat vannovat puna-armeijalaisen valan: "Olen työtätekevän luokan poika... sille luokalle sydänvereni annan!"

Voroshilov oli kerran työläispoika, joka aloitti työn kaivoksessa 9-vuotiaana; myöhemmin tuli hänestä lukkoseppä ja bolsheviki. Taisteluita, vankilakärsimyksiä, Siperian karkoitusleirejä, kansalaissodan veriset vuodet rintamilla — siinä Voroshilovin elämänrata. Kukapa työläinen ei tunne sydämensä sykähtävän ilosta senvuoksi, että työväenluokalla on sellaisia poikia!

Tuo harmaapäinen nainen — hän ei ole Aleksandra Kollontay, joka on hänkin rikaslahjainen nainen — vaan Helena Stasova. Häntä ei tunneta kovin paljon ulkomailla, mutta kaikki bolshevikit tuntevat hänet. Helena hänhän oli kerran puolueen sihteerikin, kauan ennen vallankumousta. Puhumme hänen kanssaan. Hän hymyilee puhuessaan ja hänen ryhdikäs, solakka vartalonsa säestää hänen puhettaan. Kysyimme häneltä, oliko hän ennen paljon tekemisissä Leninin kanssa, ennen vallankumousta. — Paljon, hän vastaa. Monet ohjekirjeet Iljitsiltä sain, kun olin "maan alla" työssä. Nuori, säkenöivä on harmaahapsinen Helena. Ihmeellistä väkeä nuo bolshevikien rautakaartin sankarit!

Tässä vain jokunen vallankumouksellinen. Vanhojen bolshevikien kaartissa on tuhansia muitakin miehiä ja naisia, jotka kantavat vallankumouksen ikuisesti hehkuvia hiillä sielussaan.

Myytävänä

4 huoneinen tiilirakennus, 417 Ontario kadulla, Copper Cliffin tien vieressä. Myöskin uusi autotalli. Lähempiä tietoja hinnasta y.m. saa Box 1081 tai puhelin 1833, Sudbury, Ont. (155

Surun murtamana saan ilmoittaa, että rakastettu mieheni ja lasteni isä

HEIKKI PUURUNEN

hukkui Round-järveen marrask. 14 p. 1927 ja ruumiinsa löydettiin vasta t.k. 3 päivä ja 7 päivä toimitettiin Swastikan hautausmaalle. Vainaja oli syntynyt Lapinlahdella, Kuopion l. huhtik. 26 p. 1883. Jätti jälkeensä vaimon ja kolme lasta, Aili, Ilmari ja Arvo, sekä vanha äiti, kaksi veljeä ja sisko Suomessa ja myöskin yksi veli Canadassa, että laaja toveri- ja tuttavapiiri täällä että Suomessa, jonka täten tiedoksi annamme.

Liisa Puurunen ja lapset,

Rosegrove, Ont., heinäk. 7 p. 1928.

Onni oli liian suuri
Siksi murheeksi se muuttui
Sen pirstoi syksyn myrsky
Ja unelmat kauniit vei
Sydäntäsi jaloa lempeää
hellästi rakastin
Ja näin nyt sua viimeksi
tervehdin

Liisasi.

Heittäkää multaa isämme arkulle, hiljaa, varovasti, se on kultaa kalleimpaa.

Aili, Ilmari ja Arvo.

Täten pyydämme lausua kiitoksemme haudalle lasketuista seppeleistä ja kaikesta avustuksesta, sekä surumme osanotosta, kuin myöskin Rosegroven osastolle siitä avustusiltamasta viime talvena hyväksemme, joka tuotti noin $24.00.

Liisa Puurunen ja lapset.

Suletttuja ja avonaisia autoja saatavana Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä.
Walter Luoma, Sudbury.

Rahaa Lainataan
kiiteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

Northern Baking Co.
Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

Rikas punainen veri pitää teidät
lämpimänä ja terveenä talvella
★ ★ ★ ★
Nuga-Tone
puhdistaa ja rikastuttaa verenne
Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT
OVAT
SAMAT
KUIN
ENNENKIN
$1.00
ERVI KARI
suomalainen oppiarvonsa suorittanut myyjä on valmis teitä palvelemaan.
The Sudbury Drug Co.,
Limited.
Corner Elm and Lisgar Street
SUDBURY, ONT.

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa **SUURISSA LAIVOISSA**

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette aavalla merellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

HUOLELLISUUS
KOHTELIAISUUS
YMMÄRRYS
estävät monta maantieonnettomuutta
Maanteiden Turvallisuus-Komitea
HON. GEO. S. HENRY,
puheenjohtaja.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

—— VÄLITTÄÄ ——

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. .... .25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chisagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta ....vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad ....vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ... 1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

F. A. RICARD
T[illegible] ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St. Sudbury, Ont.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavia Avenuen kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavia.
Puhelin Howard 4788.